

Tøffingen i by'n

Mayhem ville ikke la seg intervju av Nordlys og Tromsø, men Utopia fikk en halvtime med piggrådeltene.

Side 18-19

Dyrest buss i Tromsø

Tromsøstudentenes bussturer er blant landets dyreste.

Side 4-5

– Terrorfare er sterkt overdrevet

Foto TRINE ANDREASSEN

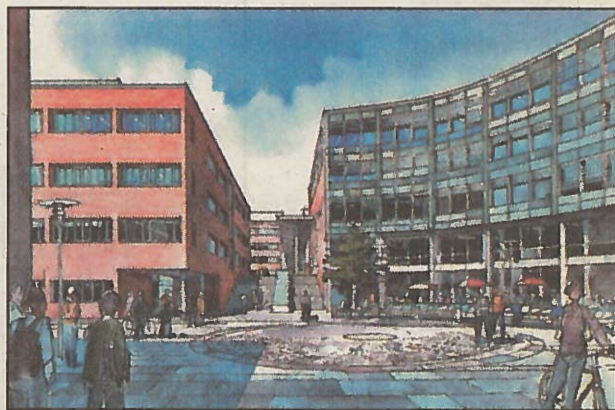
– Hvilke terrorister skulle ha interesse av å stenge ølhallen? spør professor Rolf Carlson, etter at funn av hvitt pulver på utestedet skapte miltbrannfrykt. Han mener mediene skaper hysteri og terrorfrykt.

Side 8-9

Mye studentplass i Teorifagbygget

Studentene får en egen etasje i Universitetets nye stolthet, Teorifagbygget.

Side 10-11

Illustrasjon OLE A. KROGNESS

Høyere flypriser

– Det haster å bestille flybillett hjem til jul, sier salgskonsulent Anette Risø i Braathens. Billettprisene har steget som følge av økte forsikringstiltak etter terrorhandlingene i USA.

Side 8-9

Gregorianske studenter

De har fått penger av Universitetet og Høgskolen for å synge i Italia.

Side 24-25

Utropia

Utropia er et organ for studentene i Tromsø. Avisa gis ut med støtte over semesteravgifta.

Ansvarlig redaktør:
Trine Andreassen

Kulturredaktør:
Kristin Danielsen

Fotosjef:
Marcos Porcires

Desksjef:
Audun Rundberg

Sivilarbeider:
Markus Bruun

Redaksjonen:
Wenche Arntzen
Marit T. Balstad
Stine Bø
André Bruun
Henriette Brændeland
Kine Dørum
Christoffer Eilifsen
Jon Terje Eiterå
Peter A. Jakobsen
Eline Johansen
Thomas Johansen
Stein-Hugo Johnsen
Olav Kandal
Stine Larsen
Sigve Leland
Øyvind Olsen
Kjartan Otterå
Marianne Nielssen
Ragnhild Vik Nilsen
Erica Restofte
Lene Rochmann
Silje Haukland Ryvold
Margrete Farai Vik

Adresse:
Universitetet i Tromsø
Hovedgården
9037 Tromsø

Telefon:
77 64 53 66

Faks:
77 64 51 99

E-post:
utropia@utropia.no

Vev:
www.utropia.no

Annonsering:
Kontakt oss for tilbud,
annonse@utropia.no

Opplag:
5000

Neste deadline:
8. november 2001

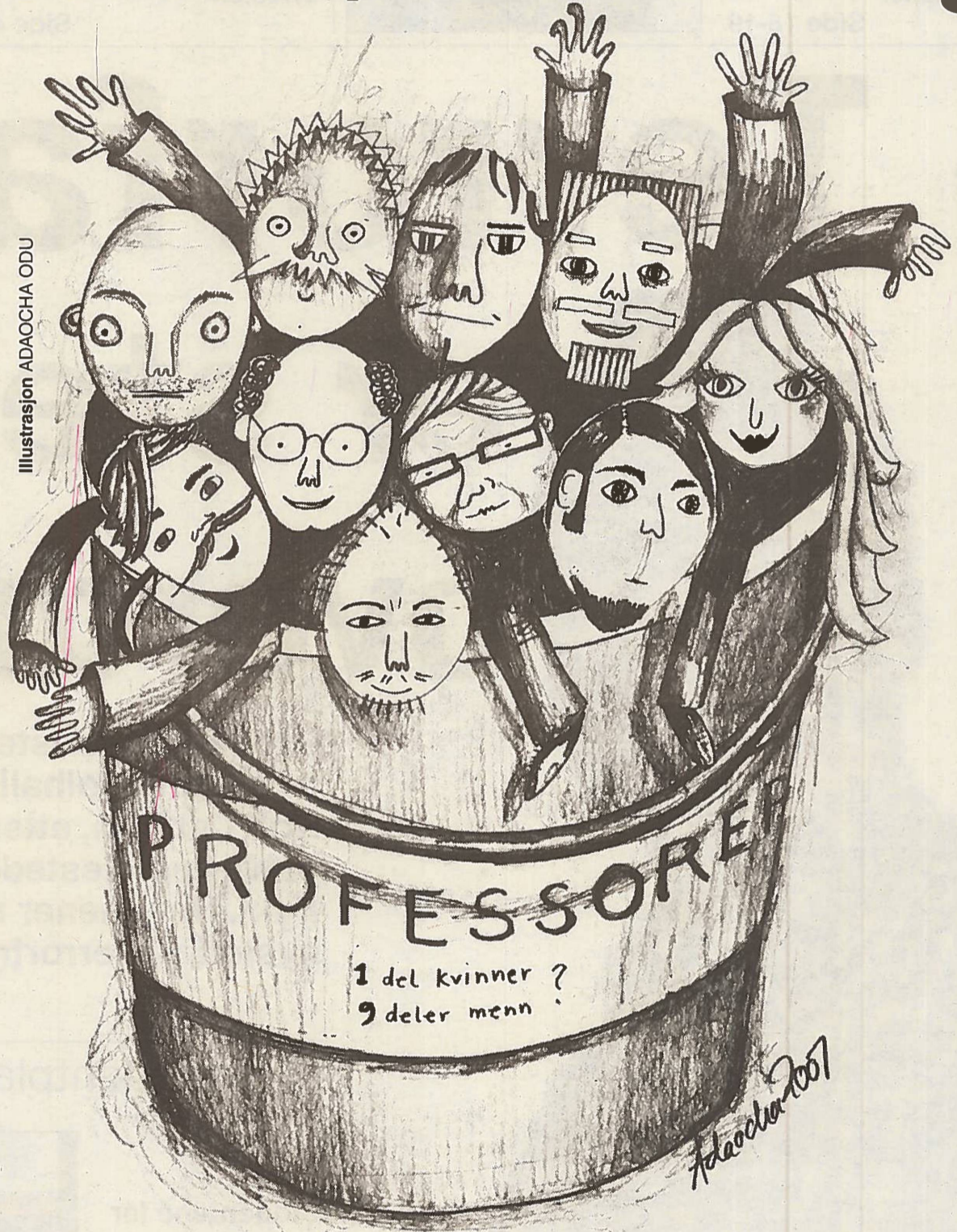
Neste utgivelse:
14. november 2001

Trykk:
Troms avistrykk

ISSN:
0806-9611

En stor overvekt av de vitenskapelig ansatte ved universitetene er menn, også i Tromsø. Norsk studentunion mener stillinger må øremerkes for kvinner.

Norsk Studentunion ønsker øremerking

**Kronikk DAG HARLEM
STENERSEN,**
likestillingsansvarlig
Norsk Studentunion

Ved Universitetet i Tromsø er tre av ti førsteamanuenser og kun en av ti professorer kvinner. Dette på tross av at det i mange år har vært formell likestilling og at kvinner har vært oppfordret til å søke. Norsk Studentunion er derfor svært glad for eks-statsråds Giskes initiativ til å øremerke stillinger for kvinner og håper Universitetet i Tromsø vil søke om flere slike stillinger.

Motstandere av øremerking synes å være særlig opptatt av at midlene til øremerking ved fag med lav kvinneandel går på bekostning av andre fag som også trenger mer penger. En slik argumentasjon er meningsløs. Det er i dag ikke slik at midlene til øremer-

kede stillinger går på bekostning av de andre vitenskapelige stillingene. Midlene til øremerking kommer i tillegg til, ikke istedenfor, midler til "vanlige" vitenskapelige stillinger. Norsk Studentunion er også opptatt av at fagmiljøene generelt må få mer penger. Dette er en kamp hvor de vitenskapelig ansatte og studentene sammen må kjempe. At det i tillegg gis midler til øremerking må imidlertid holdes utenfor.

Norsk Studentunion arbeider mot all diskriminering, både av mennesker med annen seksuell legning, annen religion eller etnisk tilhørighet. Vi åpner blant annet for kvotering av innvandrere og første-generasjons-nordmenn til utdanningsinstitusjonene. Dette fordi arbeidet også i forhold til disse gruppene ikke er kommet langt nok. Enkelte synes imidlertid å mene at fordi man ikke har gjort

nok for andre under-representerte grupper kan man heller ikke øremerke stillinger for kvinner. Logikken synes merkelig. Er det slik at urettferdighet mot noen rettferdiggjør manglende tiltak i forhold til andre. Eller kan man ikke gripe inn før man skal gjøre et løft for alle som er under-representert?

En arbeidsgruppe bestående av blant annet rektorene ved Universitetet i Tromsø og Universitetet i Bergen trukket fram behovet for kvinnelige rollemodeller ("Hvordan rekruttere flere kvinner til ledende stillinger innen universitets- og høyskolesektoren", Rapport 2000, Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet). Rapporten peker på at kvinner ofte har høye krav til egen innsats og av redsel for å ikke lykkes er det mange stillinger de ikke søker på. Flere kvinnelige vitenskapelige ansatte kan vise kvinner at

det er mulig å lykkes i akademia, også som kvinne. Det kan samtidig være med på å bryte ned en mannskultur mange finner ekskluderende. Det er også grunn til å trekke fram at det i flere private bedrifter ofte er en selvfølge at man har rollemodell med samme kjønn.

Norsk Studentunion har lenge vært opptatt av den skjeve kjønnsfordelingen blant vitenskapelige ansatte i universitets- og høyskolesektoren. Dette fordi det er et betydelig problem at de intellektuelle ressursene ikke blir utnyttet tilstrekkelig. Dette er ikke bare et problem for sektoren, men for hele samfunnet. Norsk Studentunion er svært positiv til at Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet har øremerket vitenskapelige stillinger for kvinner og forventer at antallet øremerkede stillinger økes i årene framover.

Engel for en kveld

Tekst MORTEN ODDVIK

Søvndrukken våkner jeg opp i en seng som rister. Veggene knirker og et bulder rokker ved innvolle. Det er mitt første jordskjelv. 06.31. En vanlig torsdag morgen. Jeg sovner minutter etterpå.

I 1923 var det siste store jordskjelvet i Tokyo. Men man bør ikke gå lenger tilbake enn til Kobe i 1995 hvor Moder Jord viste sin vrede. Statistikken sier at Tokyo kan vente seg et massivt jordskjelv hvert øyeblikk. Dette gjør noe med hvordan man lever.

Jeg sitter under en ravnsvert stjernehimmel i et lite, utendørs naturbasseng fylt med vann fra vulkanske kilder. Onsen er full av japanske menn, som holder denne gamle skikken i hevd. Det er en

flukt fra dagliglivets profittjag og tilbyr en visitt til himmelen for en stakkert stund. Jeg lukker øynene og føler sinnsro.

Japanske studenter uttrykker seg gjennom mote og klesstil hvor de står i det mangfoldige ungdomsbildet. Det gjelder å skille seg ut, være et individ og opponere mot den japanske konformitet. Universitetsstudentene brenner for øyeblikket og har drømmer om å gjøre suksess utenfor de store selskapene.

På nattens fortau ligger det en japaner med slipset rundt hodet og spy på dressjakka. De store selskapene tar livet av mange salarymen, som lever, spiser og drikker jobb i profittens navn. Unge japanere rusler forbi og rister på hodet. De vil ikke bli som dem. Men noen er

dømt til å følge den stakkars mannens fotspor.

Jeg sitter i en liten, mørk bar sammen med femten andre japanske ungdommer. På scenen sitter det ei japansk jente i en selvsydd kjole foran et piano. Lyskasterne kaster lys på den vevre engelen. Jeg forstår ikke teksten, men stemningen griper meg. For ingen vet når det store skjelvet vil komme.

De vil så gjerne, men får de det til?

Enda et urnevalg er over, og etter nyttår skal de nye medlemmene av Studentstyret kjempe for sine saker. Hvordan vil det gå?

Kommentar AUDUN RUNDBERG

Årets valg ble jevnt, og fra januar 2002 er Studentstyret mer mangfoldig enn på lenge. Alle listene som gikk til valg kom inn, og to nye er med. Valgkampen har imidlertid vist at flere av listene mangler grunnleggende kunnskaper om høyere utdanning, både lokalt og nasjonalt.

Tullete tøyselister?

Har en liste som Fæstli' folkeparti noe å gjøre i Studentstyret, når de mener Studentstyret gjør en dårlig jobb, men ikke kan gjøre rede for hva de selv vil gjøre bedre? Og hvordan vil Studentstyrets møter arte seg om medlemmene ikke kan argumentere for sine påstander?

En kan bare håpe på at de ferskeste medlemmene av det nye Studentstyret bruker månedene frem til jul på å kikke gjennom nettavisenes nyhetsarkiver. Slik at alle som stiller på konstituerende møte i januar er fortrolig med velbrukte uttrykk som Giske-reformen og Venner for livet-rapporten. Såpass må vi kunne forlange av dem som skal bestemme på vegne av oss.

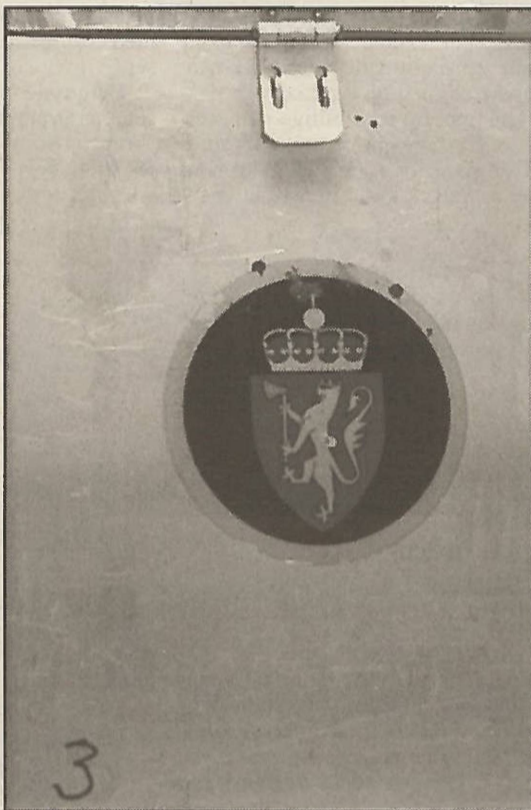
Lokale saker

Til tross for manglende kunnskaper om høyere utdanning, klarte alle listene å stille med et valg-

URNEVALG:

Resultatet fra årets urnevalg er nå klart, og alle listene fikk inn minst én kandidat.

Arkivfoto GRY JOHANSEN

program. Fæstli' folkeparti vil gi deg en festligere studietid, SEL 2001 skal jobbe for å fjerne de politiske listene fra Studentstyret, inkludert seg selv.

Heldigvis dominerer ikke denne typen saker. Lokalt rettede saker som butikk på campus og flere barnehageplasser har fått plass på valgprogrammene. Konkrete saker vekker studentenes interesse i større grad enn vissvass og ideologi, og listene har åpenbart skjont dette.

Maktens periferi

Men selv om sakene er aldri så håndfaste, kan man med god

grunn tvile på at de vil la seg gjennomføre.

Studentpolitikk, som all annen politikk, handler ikke om hvem som vil, det handler om hvem som får til. Studentstyret har liten makt, men må påvirke dem som sitter med den. Når valget er over og alle har funnet sin plass, er det de med mest erfaring og mest kunnskap om høyere utdanning som vil komme seirende ut av møtelokalene. Ikke fordi de nødvendigvis får gjennomført sine egne fanesaker, men fordi de har større sjanse for å bli hørt.

Kristin uten filttøfler

Leder Kristin Clemet trådte inn i rollen som **31.10.01** utdanningsminister med et brak. Lærerruggene føyk bakover i Elvis-sleik da hun kritiserte rettskrivninga i gratulasjonskortene de hadde sendt henne. På rekordtid klarte hun å gjøre seg til skyteskive for lærerstanden. Uttalelsen var lite gjennomtenkt og overraskende uprofesjonell.

■ Om ikke annet, fikk hun i hvert fall markert seg. Og det er godt å vite at man har en minster, unnskyld minister, som ikke går stille i dørene med filttøfler på føttene. Clemet er åpenbart i stand til å uttrykke seg sterkt, og forhåpentlig vil hun bruke det til beste for høyere utdanning.

■ Trond Giske var handlekraftig. Han ble en av dem som har fått en reform oppkalt etter seg. Vi tror Kristin Clemet også vil vise seg som en handlekraftig utdanningsminister. Det betyr ikke at vi vil ha noen Clemet-reform, men at hun må rydde opp i den delen av Giskes arv som er lite hyggelig. Studentpolitikkerne forteller henne gjerne hva det er. Det betyr også at hun viderefører det som er bra i reformen. Det er spennende og tyder godt at et av de mest kjente medlemmene i den nye regjeringen har fått ansvar for utdanningssektoren. Det lukter handling og satsing av sånt.

■ Clemet har vært nestleder i Statens lånekasse. Det bør bety at hun veit hvordan studenters økonomi er og kan unngå å trække i feller på det området. Clemet har også selv vært student for ikke så altfor lenge sida. Det er en fordel å ha en minister som kjenner studentlivet fra innsida og som ikke er gammel og satt.

■ Clemet er kjent for å være ei knallhard dame. Kanskje vil hun klare å dra en større del av potten over til utdanning og forskning. La oss krysse fingrer og tær. Og håpe at Kristin i framtida ikke vil trække i salaten.

– Kaffe eller te?

Braathens Back og Best har gått over i historien. Siden ordninga ble innført i 1997 har passasjerene bak gardina ledd av flyselskapet som nektet dem kaffe, mat og aviser. Den som ler sist ler Best.

10 år siden

Studenter som får problem før, under eller etter eksamen trenger ikke få panikk. Eksamensinspektør Wivii Haugeland sier til Utopia at de er beredt til å takle de fleste problemer som måtte oppstå.

Henta fra atriikkelen *Ta kontakt*

25 år siden

I den siste tida har det kvite mindretalsstyret i Azania (Sør-Afrika) møtt stadig hardare motstand. Språkundertrykkinga og massakrane i Soweto har ført til store oppslag i norsk presse. Ho skriv imidlertid lite om rørsla som går i spissen for kampen, the Pan African Congress (PAC). PAC arbeider for å danne ein folkefront mot apartheidpolitikken, og meiner at berre den væpna kampen kan føre til siger. PAC går konsekvent imot supermaktinnblanding i Azania.

Henta fra artikkelen *Fascismen let seg ikkje fjærne pent og høgleg*

Dyrest buss i Tro

Tromsøstudentene reiser på landets dyreste bussturer. I motsetning til Tromsø, tilbyr alle de tre andre universitetsbyene månedskort.

Tekst MARKUS BRUUN
Foto MARCOS PORCIRES

Både Bergen, Oslo og Trondheim er billigere enn Tromsø, hvis du bruker bussen i hvert fall to ganger om dagen, der en av gangene er i rushtiden.

Trondheim ligger på førsteplass i priskampen. Prisen på et månedskort i Trondheim er vanligvis 485 kroner, men er nå satt ned til 365 kroner i et prøveprosjekt. Det forteller kundebehandler i Teambuss i Trondheim, Tor Anders Gulbrandsen. Et månedskort er et kort du kan reise så mye du vil med i en periode på en måned.

Billig å ta buss?

Studentene i Trondheim har kjempet for å få lavere busspriser i mange år, og det ser ut til at de har fått respons.

– Trondheim kommune ønsker

sammen med fylkeskommunen å kartlegge behovet for buss, vi vil derfor sette ned bussprisene, forklarer Gulbrandsen.

Ordningen kommer til å vare frem til nyttår.

– Vi har allerede nå sett en tydelig økning i antall kjøpte månedsbilletter i oktober, forteller Gulbrandsen, og det må vel bety at studentene er mer fornøyd med prisene.

Jumbo-Tromsø

På andreplass i prissammenlikningen kommer Bergen, og så følger Oslo med et månedskort du kan benytte til lokaltog, trikk og t-bane i tillegg til buss. På fjerde- og sisteplass kommer Tromsø, her må du ut med 750 kroner for et månedskort, men kan velge å kjøpe et studentkort du fyller opp etter behov. Dette betyr i praksis at hvis du bruker bussen to ganger om dagen

der en av gangene er i rushtiden, vil det koste deg 690 kroner.

Annen type kort

– Bussprisene i Tromsø er ikke veldig urimelige, mener Jonny Berg, førstekonsulent i Samferdselsetaten i Troms fylke. Studentene har 50 prosent rabatt på bussen, og han mener dette er rimelig gode avslag.

– Sammenlikningen med buss-selskaper i andre fylker og byer blir vanskelig siden det i Tromsø opereres med en type kort en kan fylle opp, og ikke billige månedskort. Prisene på et månedskort i Tromsø er for øvrig på 750 kroner, og da kan en kjøre så mye buss en vil.

Fremtidige endringer?

– Den gamle regjeringen la frem forslag om å øke rabatten fra 30 til 50 prosent, noe vi har hatt lenge i

Tromsø, bemerker Berg.

– Det er lagt opp til at fylkeskommunene som allerede har gjennomført rabattøkningen, skal kunne videreføre den. Det er derfor viktig for oss å vite hva som faktisk blir vedtatt i statsbudsjettet, slik at vi vet hva som blir gitt i kompensasjon for denne ordningen, fastslår Berg. Han vil avvente et klart svar om eventuell økt støtte før han kan gjøre noe som helst med tromsøstudentenes busspriser.

Berg tviler på at slitasje på bus-sene på grunn av værforholdene i Tromsø har mye å gjøre med prisforskjellene.

Vil ha månedskort

– Bussen er for dyr her, det er urettferdig at studentene i Trondheim bare betaler 365 kroner for et månedskort, mens vi enten må kjøpe "fyll opp"-kort eller månedskort uten rabatt, mener student Jannicke Krane.

– Jeg bruker bussen omtrent 20 ganger i uka og det blir bra mange penger på en måned, bemerker Krane.

Det er ikke mange av studentene som tenker på at bussen tar en

stor del av stipend og studielån.

– Jeg trodde bussen var ganske billig i Tromsø, men det er den jo ikke, sier Krane.

I Tromsø er det ingen rabattordning på månedskort for studenter.

– Det ville vært fantastisk mye bedre om vi fikk rabatt på månedskortet. Hadde vi fått 50 prosent på det, ville bussprisene vært mye bedre, mener student Johann Herstad.

– Det er rett og slett alt for dyrt å ta buss her i Tromsø, understreker Krane.

– Det burde være likt for alle studenter, og det er urettferdig at studenter andre steder betaler mye mindre.

URETTFERDIG: – Det er urettferdig at studenter andre steder betaler mindre, mener student Jannicke Krane

Fargerik feiring

Torsdag 18. oktober hadde Avdeling for lærerutdanning på Høgskolen 175-årsdag. – En stor begivenhet for meg, lærerne og studentene, erklærte Ulf Christensen, rektor ved Høgskolen.

Tekst MARKUS BRUUN

Feiringen av jubileet inneholdt alt fra taler til skuespill, korsang og stand-up-komikk. Den store variasjonen i underholdningen var kanskje et bilde på at lærerutdanningen er fargerik og ikke dønn kjedelig. Rektor Ulf Christensen bemerket at han var spesielt godt fornøyd med programmet.

Finstasen og godt humør

Det var tydelig at både lærere, studenter og andre inviterte tok feiringen som en veldig viktig begivenhet. De hadde troppet opp i fin-dress eller bunad. Her var det ikke spart på godlukta heller. I tillegg til høytidelighet, finklær og parfyme hadde alle tatt med seg godt humør og god humor, noe som ble veldig klart da Finn Arve Sørbø

opptrådte som "Kalle" i et stand-up-show.

– Æ kannj ikkje skjønn at eleven får nå dåliar undervisning enn det dokk fikk, de bruka jo tross alljt samme boken, poengterte "Kalle", tidligere student ved Høgskolen.

Godt oppmøte

– Jeg er meget godt fornøyd med oppmøtet her i dag, fastslo Ulf Christensen.

– Det er også godt å se at folk virkelig har pyntet seg, det betyr vel at alle ser på jubileet som noe stort og viktig, fortsatte han. Høgskolen mottok mange gratulasjoner fra det vide land, blant annet fra avtroppede undervisningsminister Trond Giske, som kalte Høgskolen en livskraftig jubilant. Biskop Stein Holt, rektor Olav Daae og Liv Carstens Knudsen var

blant de mange andre som gratulerte jublant.

I forbindelse med jubileet har Høgskolen fått fire forelesninger i gave, til et senere arrangement. Forelesningene skal sette lærerrollen i et samfunnsmessig perspektiv. Blant foreleserne er mange kjente navn, deriblant Inge Lønning.

Student om jubileet

– Jeg synes det var veldig bra med all den varierte underholdningen, sier Eirik Høst, nestleder i Studentrådets AU på lærerutdanningen. Høst synes også det var bra at studenter ble tatt opp på scenen, slik at en kunne se hva noen av de tidligere lærerstudentene hadde lært.

KOR BRA:

Sandnessund blandakor avsluttet markeringen av lærerutdanningas 175-årsjubileum.

Foto MARKUS BRUUN

msø

Tromsø: **690,-**Trondheim: **365,-**Bergen: **410,-**Oslo: **620,-/310,-**

PRISFORSKJELLER:
Priser for månedskort for de ulike universitetsbyene. For Oslo gjelder en pris for deg som er over 20 år, og en for deg som er under 20. Prisen for Tromsø er beregnet etter to bussreiser per dag, der den ene er i rushtiden.

Innvandrere vil bli ingeniører

Innvandrere velger naturvitenskap og teknikk i større grad enn gjennomsnittet av ungdom.

Nesten 40 prosent av innvandrerdommene med ikke-vestlig bakgrunn som begynte på høyere utdanning i 1997 og 1998 valgte å studere tekniske og naturvitenskapelige fag. Det er dobbelt så mange som blant elevene uten innvandrerbakgrunn. Det viser en undersøkelse fra Norsk institutt for studier av forskning og utdanning (NIFU).

38,4 prosent av elevene med første eller annen generasjons ikke-vestlig innvandrerbakgrunn valgte naturvitenskap og teknikk. Bare 20,5 prosent av majoritetsungdommene valgte det samme.

– Resultatet er ikke spesielt overraskende. Tidligere studier dokumenterer samme tendens, sier

forsker Vibeke Opheim til Teknisk ukeblad.

Ei mulig forklaring er at naturvitenskapelige og tekniske utdanninger bygger på mer ikke-språklig kunnskap, som for eksempel formler, enn for eksempel lærerutdanning med mye språklig og kulturbetinget kommunikasjon.

– En annen forklaring kan være at ungdom med minoritetsbakgrunn ønsker å utdanne seg innen fagområder som kvalifiserer til jobb i utlandet, mener Opheim. Hun antyder også overfor Teknisk ukeblad at begrenset kunnskap om det norske utdanningssystemet kan peke mot valg av tradisjonelt anerkjente utdanninger.

Noterte bilnumre - ble arrestert

En Dagbladet-journalist ble lagt i jern og fikk tre timer i arrest etter å ha notert celebre bilnumre ved Slottet i forbindelse med kronprinsbryllupet. Mannen var en 25 år gammel student som var leid inn for Dagbladet for å finne ut hvem som var innkvartert på Slottet. Politiet trodde ikke på hans forsikringer om at han var på journalistisk oppdrag, og de puttet ham i arresten.

VIKTIG: Ifølge
Hugd
Rystrøm, LOs
ungdoms-
sekretær i
Troms, skal
det nå bli mer
fordelaktig for
studenter å
organisere
seg.i

På tide å studere wideroe.no

Widerøe har nemlig egne tilbud på flybilletter til deg som er mellom 16 og 25 år, eller student under 32 år. På vårt nettsted finner du også en nøytral bookingtjeneste som hjelper deg å finne rimeligste reise og hotell – uansett hvor du skal i verden! Besøk oss på www.wideroe.no/ung

Nyhet!

÷50,-
hver vei!

Bestill selv og spar kr 50,- hver vei. Gjelder ved bestilling av Widerøes ungdomsbillett på www.wideroe.no/ung for reise t.o.m. 19.01.2002

På tide å reise **Widerøe**

Ny studentordning i LO

Student? Deltidsjobb ved siden av studiene? Organisert? Ikke? Det vil LO nå gjøre noe med.

Tekst SILJE HAUKLAND RYVOLD
Foto MARKUS BRUUN

Norges største arbeidstakerorganisasjon, Landsorganisasjonen (LO), skal nemlig satse mer på studenter og deres rettigheter. Etter fem års jobbing skal en ny studentmedlemskapsordning lanseres 1. november.

Bedre kår for studenter

– LO-forbundene skal danne en felles plattform for studentmedlemskap. Dette skal telle like mye som et vanlig medlemskap, men samtidig være mer fordelaktig for

deg som student, forteller LOs ungdomssekretær i Troms, Hugo Rystrom.

For eksempel har det ikke tidligere lønt seg for en medisinerstudent som har deltidsjobb på Rema 1000 å melde seg inn i LOs fagforbund Handel og Kontor, når en ikke har planer om å tilbringe resten av sitt yrkesaktive liv der.

– Den nye ordninga skal sikre studentene bedre faglig vern i jobb ved siden av studier, bedre studentenes levekår og styrke studentenes forhold til LO, opplyser Rystrom videre.

For å dra nytte av ordninga, må

du være heltidsstudent. Det vil si at du tar minst ti vektball i semesteret. LO bruker samme kriterier som Lånekassen for å skille mellom heltids- og deltidsstudenter.

Fordeler

I motsetning til Lånekassens støtte, vil LOs studentordning gjelde 12 måneder i året. Med andre ord blir dine rettigheter som student ivare tatt også i sommermånedene, da mange har sommerjobb på heltid. Og i motsetning til vanlig medlemskap i LO der du betaler en prosentvis kontingent, koster studentmedlemskapet 250 kroner i semesteret. For en såpass beskjeden sum får du mange fordeler.

– Som studentmedlem i LO får du blant annet faglig bistand i lønns- og arbeidstakerspørsmål, juridisk hjelp i arbeidskonflikter, fagblad, kollektiv hjemforsikring, samt mulighet til å delta på en rekke gratis kurs og seminarer, for eksempel jobbsøkerkurs og rettighetsseminar,

opplyser Rystrom. Han legger til:

– Dessuten får du på lik linje med andre medlemmer LO-favørkortet, som gir deg en rekke økonomiske fordeler både med tanke på lån, forsikringer, bankkort, rabatter på kulturarrangementer, sydenturer og så videre.

Positive

I forbindelse med lanseringa av den nye ordninga 1. november, vil LO ha stand på Universitetet de to første dagene og ellers være synlig på universitetsområdet fram til jul.

Studentstyreleder Hilde Karen Ofte har ikke rullet å sette seg inn i prosjektet, men synes det høres veldig bra ut.

– Dersom dette er noe som bedrer studenters rettigheter, stiller vi oss selvsagt svært positive til ordninga, sier Ofte.

– Viktig å organisere seg

– Mange studenter sitter hjemme og venter på beskjed fra arbeidsgiveren om at de skal jobbe, sier Inger Lise Baumann i Hotell- og restaurantarbeiderforbundet.

Tekst TRINE ANDREASSEN

Omfattes du av en tariffavtale, skal du få oversikt over når du skal jobbe og hvilke typer vakter du skal ha, du får overtidsbetalt, helge- og skifttillegg.

– Når du ikke er organisert, får du ikke kjennskap til dette. Du blir bare valset med. En student var inne hos meg før ikke lenge sida. Hun hadde ikke ringt og spurt om hun skulle jobbe, og så ble hun bare sagt opp. Det finnes regler for oppsigelser, understreker Baumann. Dersom studenten hadde vært organisert,

kunne hun fått gratis rettshjelp.

– En arbeidstakerorganisasjon påser at rettigheter og forpliktelser overholdes. Mange studenter er bare opptatt av å tjene mest mulig penger og tenker ikke på viktigheten av å være organisert. Da har man krav på vaktlister og kan bedre organisere sin fritid.

Mange studenter jobber også uten arbeidskontrakt.

– Alle har krav på å få arbeidskontrakt i løpet av 14 dager i jobb, og det er arbeidsgivers ansvar å påse at den blir utstedt.

Ekstrem utdanningsminister

Den nye utdannings- og forskningsministeren, Kristin Clemet fra Høyre, beskrives som "ekstremt effektiv, ekstremt logisk og liberal til det ekstreme".

Tekst TRINE ANDREASSEN

– Utdanningsministeren har ikke tid til et intervju denne uka. Sju studentaviser står i kø for å få tak i henne. Nå må hun ha tid til å gjøre seg kjent med Stortinget, var meldinga fra informasjonsavdelinga på Stortinget.

Kommaministeren

Hun er ei travel dame, Kristin Clemet, særlig etter at hun hisset på seg lærerstanden. VG kaller henne kommaminister, mens lærerne ved Elverum videregående skole har sendt Clemet følgende hilsen: «Grattuller me utspill». Clemet konkluderte nemlig med at mange lærere ikke kan skrive skikkelig norsk. Bevismateriale: Brev og kort hun fikk fra lærere i forbindelse med at hun ble utnevnt som utdanningsminister. I ettertid har Clemet beklaget formuleringa.

– Jeg er lei meg for dette her. Det var ikke noe hovedbudskap, sa Clemet til NRK.

– Det bør jo være slik alle steder at hvis du ikke gjør jobben din, så kan du heller ikke forvente å få beholde den. I tillegg til lønnsloftet for lærerne må det være mulig i større grad å differensiere lønna til læreren, mente utdanningsministeren.

– Grov uforstand

– Hun har vist ganske grov uforstand med utspillet om lærerne, mener studentstyreleder Hilde Karen Ofte og håper Clemet har lært av det.

– At Kristin Clemet skulle bli den nye utdanningsministeren, kom som lyn fra klar himmel, men det er litt spennende. At hun har fått jobben, kan være positivt for kontakten mellom høyere utdanning og næringslivet, tror Ofte,

men frykter større privatisering av høyere utdanning.

Den nye utdanningsministeren kommer nemlig rett fra stillinga som viseadministrerende direktør i NHO.

Grunnstipend?

Clemet har hatt mye å gjøre med skole og utdanning tidligere, både i NHO og som tidligere nestleder i Statens Lånekasse.

– Jeg har engasjert meg veldig i utdannings- og forskningspolitikk de senere årene. Det er et spennende felt, og jeg håper mange skjønner vi må satse på det, har Kristin Clemet uttalt til NRK.

Studentstyrelederen i Tromsø håper Clemet vil gjøre noe med konverteringsstipendet.

– Men hittil har hun uttalt seg annerledes enn det Høyre mener, partiet hennes vil nemlig at studentene skal ha et grunnstipend,

NY MINISTER: Den ferske utdanningsministeren Kristin Clemet har rullet å hisse på seg lærerne.
Foto NHO

sier Ofte og håper på omkamp.

Tidligere statsråd

44-årige Clemet er født i Harstad og utdannet siviløkonom fra Norges Handelshøyskole i 1981. Hun gjorde lynkarriere i Høyre og ble allerede som 24-åring rådgiver for industriministeren i Willochs regjering. Clemet har vært statsråd to ganger tidligere, i Kommunal- og arbeidsdepartementet i 1989 og i Arbeids- og administrasjonsdepartementet i 1990.

Bakepulver kan gi tre års fengsel

Jærbuen skulle være morsom og sende et brev med bakepulver til en kamerat. En mistenksom postfunksjonær kjente gjennom konvoluttene at det var pulver i den. – En "spøk" av denne typen er å regne som en alvorlig forbrytelse. Vi handler følgelig deretter, sier politimester Rolf B. Wegner til BA. Avsenderen risikerer inntil tre års fengsel, selv om det var ment som en spøk. – Det synes jeg de som har planer om noe liknende skal notere seg, sier Wegner.

Penger til student-TV

Studentparlamentet ved Universitetet i Oslo vil investere opptil 100.000 kroner i aksjekapital i en student-TV-kanal i Oslo, ifølge Universitas. – Støtten betyr alt for oss. Vi vet vi vil lykkes, sier Øystein Wika, en av initiativtakerne til student-TV. Driftsutgiftene for en studentkanal vil være omkring én million kroner i året, penger som skal komme fra annonseinntekter og som tilskudd fra Studentparlamentet og Universitetet. Universitetsledelsen vil imidlertid ikke love støtte til student-TV.

Cand.-polit nummer 150

TO NUMMER 150: En stolt studieveileder Nils Aarsæther (midten) med to glade, uteksaminerte cand.polit.-er, Henrik Dahlstrøm og Lise Hauge.

Foto MARKUS BRUUN

Institutt for planlegging og lokalsamfunnsforskning har uteksaminert cand.polit nummer 150.

Tekst MARKUS BRUUN

Egentlig tok to personer eksamen mandag 22. oktober, men det ble bestemt at for ikke å gjøre forskjell på nummer 150 og 151, ble de nummer 150a og 150b. Instituttleder Siri Gerrard var meget fornøyd med løsningen, og la til at den neste hovedfagsstudenten blir nummer 152.

Utenlandsstudent

Lise Hauge, som ble uteksaminert som nummer 150a, bodde i Brüssel under studiene.

– Folkene på instituttet har vært helt fantastiske servicemennesker, så studeringen har gått kjempeflott, skryter Hauge. Hun skrev om *Informatører og aktører i unionens Europa*, som er et studie av tre regionkontor i Brussel.

Litt vemodig

– Det er litt merkelig å være ferdig, sukker Henrik Dahlstrøm.

– Det er vel nesten slik det må føles for en skuespiller som akkurat har spilt inn siste scene i en film, rett og slett litt tomt, kommenterer Dahlstrøm. Han var i et lokalsamfunn i USA og skrev *Inmigrating Conflicts*, som er en studie av et lokalsamfunn i Oregon, USA.

Studieveileder Nils Aarsæther og instituttleder Siri Gerrard var veldig fornøyd med feiringen.

– Studentene her er helt fantastiske, og de samarbeider og hjelper hverandre hele tiden, skrøt en tydelig fornøyd instituttleder, Siri Gerrard.

Begrensninger på datalabbene

På grunn av en feil trykket Høgskolen gammel tekst på giroene for materiellavgift studentene fikk tilsendt ved semesterstart. Dermed står det at studentene som en del av materiellavgifta får kopikørt, ei ordning som ble tatt bort ved siste årsskifte. Avdelingsstyret har dessuten fastsatt at det skal innføres begrensninger i utskrifter fra datalabb for studentene. Som en del av materiellavgifta skal studentene få 300 sider gratis utskrift per år studiet varer i henhold til normert studietid.

Tannlege Urd Lilleng starter praksis sammen med tannlegene Therese Tannel og Kari Aagaard, Storgata 70.

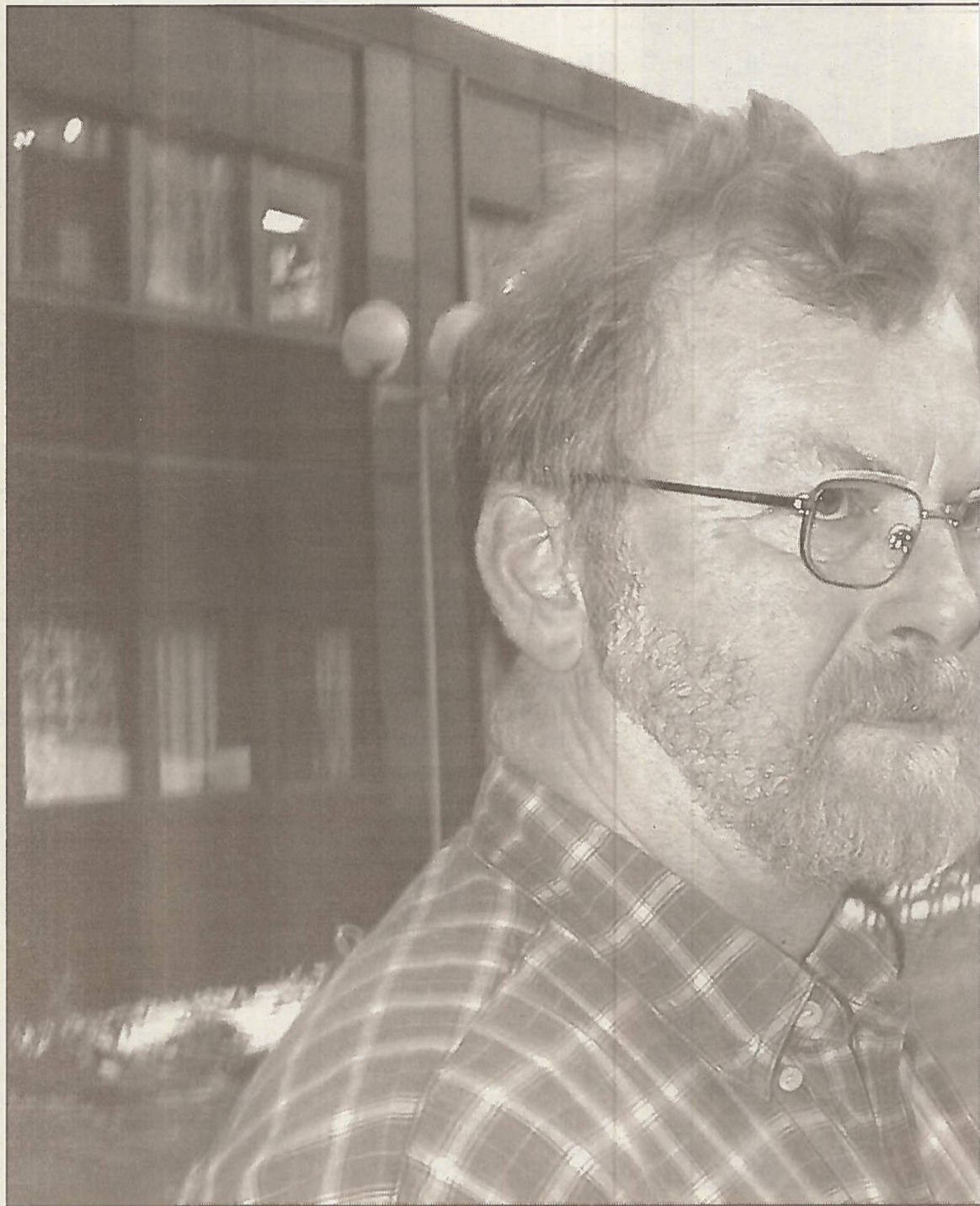
Timebestilling 77682660

IT-jobb på deltid

Harstad Tidende Gruppen Multimedia ønsker å knytte til seg en student med gode kunnskaper i programmering. Jobben består i å vedlikeholde og videreutvikle avisgruppens redaksjonelle system. Den rette personen kan få et engasjement om strekker seg over flere år. Tiltredelse snarest.

Kontakt redaktør Knut G. Sætre.
Telefon: 77 64 06 00 / 91 85 53 24

Mener terrort

– Få flybilletter igjen

– Har du ikke bestilt billett hjem til jul ennå, har du dårlig tid, sier salgskonsulent Anette Risø i Braathens.

Tekst TRINE ANDREASSEN
Foto STINE BØE

seg hjem til jul de siste dagene før julaften.

Ifølge Risø er de billigste billettene revet bort allerede. Men det finnes fortsatt muligheter for å komme

Lite Braathens til Bergen
– Skal du fra Tromsø til Oslo, er det en del billetter igjen om

morgenen og midt på dagen 21. desember. 23. desember er det heller ikke noe problem, forteller Risø.

Skal du derimot til Bergen, bør du hive deg rundt. Om kvelden 21. desember er det nesten umulig å få billett, men tidlig 24. desember har Braathens fremdeles noen ledige seter.

Også til Trondheim er det svært trangt om plassen 21. desember, mens dagen etter ser bedre ut, ifølge Risø.

Få SAS-seter til Trondheim

Salgskonsulent Barbro Hippe i SAS har en del ledige plasser til Oslo, men litt færre til Bergen.

– Til Trondheim er det ikke så bra. Der er det ledig om ettermiddagen 20. desember og om morgenen 21. og 22. desember, forteller Hippe.

Når det gjelder returen til Tromsø, mener hun det skal greie seg å bestille billett i juleferien.

Skal kutte flyavganger

– Blir SAS og Braathens slått sammen, vil vi helt sikkert ta ut noen av avgangene i Norge, sier pressetalskvinne i SAS, Siv Meisingset.

SAS har allerede varslet at de vil legge ned en del utenlandsflyvninger.

– Men vi vil ikke legge ned noen ruter i Norge. Hvis det blir noe av oppkjøpet av Braathens, vil vi imidlertid ta av overkapasiteten, sier Meisingset. Det betyr at de vil kutte bort noen av avgangene.

– Det er ikke sikkert det blir

færre avganger. Slik det er i dag, har Braathens en avgang klokka halv ni og SAS en avgang kvart på ni. Med andre ord: Avgangene klumper seg sammen. Vi vil helt sikkert ta ut noen av disse avgangene, slår Meisingset fast. Hun understreker at SAS/Braathens-selskapet likevel skal ha flere avganger enn SAS har i dag.

Utseselen er overdrevet

– Jeg kan ikke se hvilke terrormål som finnes i Norge, sier professor i kjemi, Rolf Carlson. Han mener mediene bidrar til å skape hysteri.

Tekst TRINE ANDREASSEN

– Norge støtter riktignok angrepet på Afghanistan, men England og USA er mer sannsynlige terrormål, sier professoren.

– **Ølhallen ikke terrormål**

Onsdag 24. oktober hadde både Nordlys og Tromsø hovedoppslag om funnet av hvitt pulver i ubrukte glass på utestedet Ølhallen.

– At begge lokalavisene slår opp dette, bidrar ikke til noen god følelse blant folk. Om noen vil angripe Norge, velger de i hvert fall ikke Ølhallen, sier Carlson.

Han kritiserer avisene for å slå opp slike funn av hvitt pulver på førstesida.

– Det gir et unødige og ubegrunnet trusselbilde. Man må gjøre ei realistisk bedømming av det som har skjedd.

Pulverfrykt

Carlson rister på hodet over den altomgripende frykten for hvitt pulver og bemerker at han selv står dekket av hvitt pulver hver uke, nemlig krittstøv.

– I kjemilagrene har vi femkilos-pakker med hvitt pulver. Vi har alltid sendt små pakker med hvitt pulver i posten, men kan ikke gjøre det lenger fordi det er hvitt. Det varer vel ikke lenge før noen finner ut at vinteren er livsfarlig, fordi det kommer hvitt pulver fra skyene.

Professoren mener ikke Norge skal legge ned beredskapen.

– Naturligvis skal man ha beredskap. Sykehusene skal ha bered-

skap, og det skal finnes antibiotika tilgjengelig, men man skal ikke blåse i trompetene hver gang noen finner hvitt pulver, mener professoren.

– **Ubegrunnet redsel**

Han mener folks redsel er ubegrunnet.

– Anthrax har beviselig blitt spredt i USA, og der har folk dødd av miltbrann. Men perspektivet er ikke særlig tydelig. Mange millioner mennesker dør av Aids i Afrika, bemerker Carlson. Han legger til:

– Personer i media bør åpenbart være ekstra observante, ettersom Anthrax er sendt til slike bedrifter i USA. Men øldrikkende herrer i Ølhallen...

Carlson rister på hodet.

Kan smittes av sauer

Mennesker kan få miltbrann også fra naturen, for eksempel ved at sauer sparker opp miltbrannsporer som kan ligge i jorda i 10-15 år. Deretter kan menneskene bli smittet av sauene eller av vann der det ligger døde dyr. Kjemi-professoren peker på at det regelmessig kommer virus epidemier over hele verden.

– Det finnes pester andre steder i verden, uten at vi er redde for å bli smittet. Det finnes trusler overalt, men man kan ikke gå og være redd for all verdens sykdommer. Når folk er redde for hvitt pulver, er det å legge opp til at galninger skal benytte seg av det, mener Carlson og viser til at folk har tatt melis og annet hvitt pulver i posten.

Overgangsstipend våren 2002

Forskningsavdelinga ved UiTø lyser ut midler til overgangsstipend for våren 2002, med forbehold om godkjenning av styret. Ifølge ei pressemelding kan to kategorier søkere være kvalifiserte til overgangsstipend: Forskere som nettopp har disputert eller levert inn avhandlinga og som søker fast stilling eller prosjektmidler for å kunne fortsette en forskerkarriere ved UiTø. Og søkere som er i en overgangsfase mellom nylig avlagt hovedfagseksamen og oppstart av doktorutdanning ved UiTø.

Unikt mikroskop til Tromsø

Universitetet i Tromsø har fått donert et såkalt in vivo-mikroskop av professor Robert S. McCuskey fra University of Arizona. Det er avdeling for eksperimentell patologi som har fått mikroskopet, og det er det eneste i Norge, ifølge ei pressemelding fra Universitetet. Mikroskopet er spesiallaget for å studere prosesser i cellene i levende forsøksdyr. Dermed blir det nå mulig å studere cellene der de finnes i sine naturlige omgivelser.

– **MEDIE-HYSTERI:**

– Om noen vil angripe Norge, velger de i hvert fall ikke Ølhallen, sier professor Rolf Carlson. Han kritiserer mediene for å skape hysteri.

Foto TRINE ANDREASSEN

Priser

Pris forhåndsbestilt tur-retur-billett.

SAS/Braathens

	Før	Nå
Tromsø-Oslo	2.206	2.286
Tromsø-Trondheim	1.756	1.836
Tromsø-Bergen	2.206	2.286
Tromsø-Stavanger	2.206	2.286
Tromsø-Bodø	1.256	1.296

Dyrere å fly

1. oktober satte SAS og Braathens opp prisene på sine flyvninger med fem prosent.

– Det er et resultat av økte forsikringspremier og større forsikringstiltak. Altså er det en direkte konsekvens av terrorhandlingene i USA, sier Siv Meisingset, pressetalskvinne i SAS.

Informasjonssjef i Braathens, Anne Grete Ellingsen, bekrefter at også Braathens prisøkning er et resultat av økte forsikringstiltak.

– Om prisene holder seg på dette nivået, avhenger av hva som skjer med forsikringsbildet. Internasjonalt har hele luftbransjen fått seg en knekk, bemerker Ellingsen.

DYRERE Å FLY: Flyprisene har steget som følge av flykapringene i USA. I høst fikk dette SAS-flyet i Tromsø bombetruer.

Nybygg med studie

Det blir store omrokninger på Universitetet når Teorifagbygget står ferdig. Studentene får en egen etasje i nybygget.

Tekst TRINE ANDREASSEN

Studentene får nesten hele første etasje i hus to i Teorifagbygget.

Skal dra studentene inn

Både Samfunnet, TSI, Utopia og International Students' Union skal ha lokaler i nybygget. Dessuten skal store arealer fordeles blant de andre studentorganisasjonene.

– Studentarealene ligger på bakkenivå, og studentene blir dratt rett inn i et område med sofaer, et sosialt treffsted, forklarer plandirektør Unni Grøneng. Nybygget vil bestå av seks hus, og den delen der studentforeningene skal holde til, ligger nær Universitetsbiblioteket (UB).

En storkiosk med dagligvarer, drevet av Samskipnaden, vil bli lagt til andre etasje.

Kaffe, men ingen bodega

En studentekspedisjon vil være betjent hele dagen av Samfunnet og TSI. Her kan studentene finne oversikt over aktiviteter og tilbud fra alle foreningene.

To av rommene i etasjen skal være møtelokaler for organisasjonene.

– Møterommene skal ikke ha Bodega-preg, og man skal beholde Bodegaen i Hovedgården, understreker Grøneng.

Ny hovedkantine

Også Samskipnaden skal holde til i hus to. I tillegg vil hus én være sentralt for studentene, med auditorier, leseplasser og undervisning. Pluss ny hovedkantine.

– Kantina i Hovedgården vil være 15 år gammel når Teorifagbygget er ferdig. Den er dimensjonert for et universitet med 2.500 studenter, bemerker Grøneng. Nå er det 4.000 studenter for mye.

Teorifagbygget er klart for innflytting tidligst andre kvartal 2004.

Ex.phil. til universitetsområdet

Hovedårsaken til at nybygget med prislapp på vel 750 millioner kroner blir oppført, er at ex.phil. skal få plass på universitetsområdet i Breivika.

– I tillegg ønsker vi å flytte Det juridiske fakultet fra brakkene de holder til i nå og inn i Teorifagbygget, samt å flytte Institutt for psykologi fra Åsgård.

Filosofi skal overta toppetasjen

Fakta

Hus 1: Auditorier, hovedkantine, leseplasser, undervisning. Digital etasje, PLP og U-vett.
Hus 2: Statsarkivet, studentarealer, Samisk senter, Student-samskipnaden, IT-avdelinga
Hus 3: Avdelingsbibliotek for juss og psykologi med læringsressurs-senter
Hus 4: Jur-fak, Institutt for kunsthistorie, administrasjon for SV-fak
Hus 5: Institutt for psykologi, Institutt for sosialantropologi
Hus 6: Auditorium, lunsjkantine

i Silobygget. Dermed blir hele Universitetet samlet i Breivika, med unntak av Tromsø museum og Nordlysobservatoriet.

– Det blir også store omrokninger innad på Det samfunnsvitenskapelige fakultet, forteller Grøneng.

Advarer fakultetene

Når IT-avdelinga flytter inn i Teorifagbygget, får studentene på Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet mer plass.

– Vi har ikke øremerket lese-plasser til disse studentene i Teorifagbygget, men har riktignok felles lesesaler der. Jeg vil likevel advare mot at fakultetene fjerner studentlokaler og tror Teorifagbygget vil løse alle plassproblemer. Faglig samkvem er viktig, understreker Grøneng.

Oslo-tegnet

Teorifagbygget er tegnet av Osloarkitektene Telje, Torp og Aasen, og de blir de første ikke-lokale arkitektene som får boltre seg på universitetsområdet. De står blant annet bak det nye universitetsbiblioteket på Blindern.

Det store Teorifagbygget er på størrelse med MH-bygget og kunne ha blitt en koloss. Det blir det ikke, ifølge Grøneng.

– I og med at det består av seks hus, blir bygget i en skala som hører hjemme på universitetsområdet.

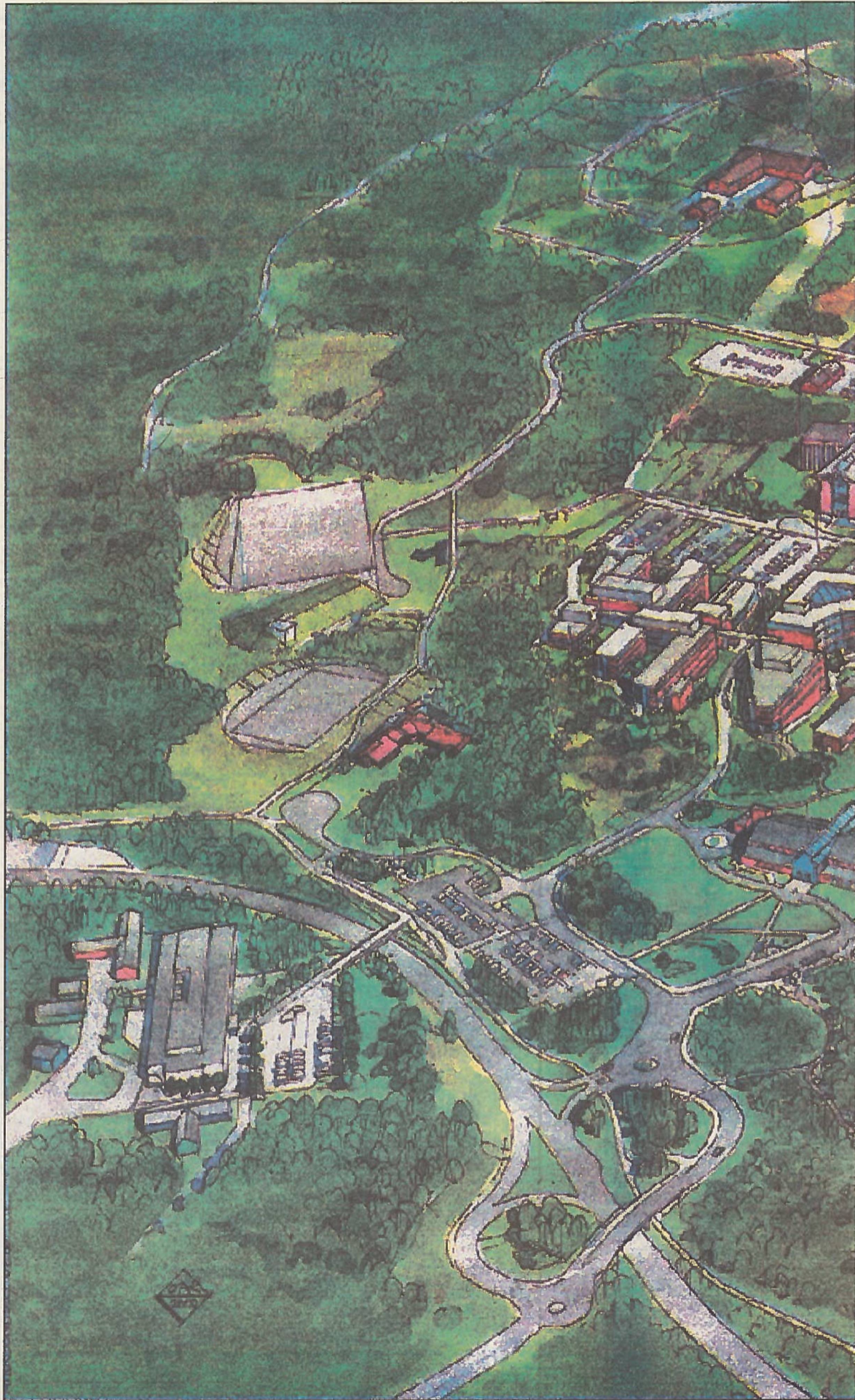
Teorifagbygget skal kles med tegl og kobber utvendig og ha hvit marmor på gulvene i vrimlearealene. Det blir både utendørs og innendørs forbindelse mellom alle de seks husene, samt med UB.

– Dessuten blir det flotte, grønne utearealer, noe vi vet folk setter pris på, bemerker Grøneng.

TILSKUDD TIL UNIVERSITETSOMRÅDET:

Teorifagbygget settes opp ved labyrinten.

Illustrasjon
OLE A. KROGNES

UTSIKT: Vil du ta en titt på tegningene og modellene av Teorifagbygget, kan du ta en tur innom Unni Grønengs kontor i fjerde etasje i Farmasibygget.

Foto TRINE ANDREASSEN

ent-etasje

STUDENTER OG KANTINE: Her er Solplassen, med inngang til studentforeningenes areal til venstre og den nye hovedkantina til høyre.

Illustrasjon
OLE A.
KROGNESS

Reagerer på regler i Lånekassen

Studenter som blir alvorlig syke og går glipp av et helt skoleår blir straffet økonomisk av Statens lånekasse, melder NRK. Voldastudenten Øyvind Kjerstad fikk kreft og måtte slutte på skolen i fjor. Nå er han frisk og starter på nytt i 1. klasse. Men på grunn av sykdommen har han sju måneder ekstra i lån.

Sosialtjeneste-kontor på Høgskolen

GLAD FOR KONTOR: Leder Kåre Olsen i Studentenes sosialtjeneste er fornøyd med at de har fått et kontor på Høgskolen.

Arkivfoto GRY JOHANSEN

Studentenes sosialtjeneste har opprettet et kontor på Avdeling for lærerutdanning. – Dermed får vi mer nærhet til studenter og ansatte, sier leder Kåre Olsen.

Tekst TRINE ANDREASSEN

med Eline Stenseth, rådgiver i sosialtjenesten.

Til nå har Studentenes sosialtjeneste kun hatt kontor på Universitetet, og studentene fra Høgskolens avdelinger på Sørøya har vært nødt til å reise dit for å besøke sosialtjenesten.

Åpent mandager

– Vi har lenge hatt lyst til å være på Sørøya. På kontoret kan vi ha samtaler med studenter som oppsøker oss direkte eller ringer til kontoret på Universitetet, forteller Kåre Olsen.

Det nye kontoret har åpent mandager fra klokka 12 til 15.30 og er plassert i 1. etasje i B-fløya. Kåre Olsen bemanner kontoret sammen

Besøker lærerstudentene
Olsen forteller at det har vært en jevn strøm av høgskolestudenter til sosialtjenestens kontor på Universitetet.

– Men når vi nå får et kontor litt nærmere, blir det lettere å ta en prat. Vi besøker lærerstudentene i klassetimen og forteller hvilke tilbud vi gir og hvem vi er. Det er et mål å være innom alle 1. klassene hver høst.

Olsen mener det er litt for tidlig å si noe om responsen, men siden en del lærere vet om sosialtjenestens nye kontor, regner han med at studentene vil komme etter hvert.

Nyvalg på Driv

Driv skal bytte ut sine tropper både i husstyret, kulturstyret og valgkomiteen.

Tekst TRINE ANDREASSEN

skal være fra Høgskolen.

– Men det betyr ikke at alle de andre må være fra Universitetet, påpeker Darell Eliassen.

Totalt trenger studenthuset tre nye personer til valgkomiteen, tre til kulturstyret og to til husstyret.

– Du må ikke jobbe som frivillig på Driv for å stille til valg, understreker Kari Mette Darell Eliassen, styreleder i Studentsamskipnaden. Hun forteller at dette er den årlige sjansen studentene har til å bli med i styre og stell på Driv.

Kulturstyret består totalt av sju personer og trenger tre nye, hvorav to skal være studenter. Den tredje

Kulturstyrets fremste oppgave er å utforme Drivs kulturelle profil. Husstyret er det øverste leddet i den daglige drifta og bestemmer husets drift og profil. Mens valgkomiteen har som oppgave å innstille kandidater til Drivs vedtektsfestede organer, altså AS-styret, kulturstyret og husstyret.

Fristen for å stille til valg er onsdag 31. oktober klokka 15.

Tøffere tider for jobbsøkere

Bedriftene strammer inn som følge av nedkjølinga i økonomien. Jobbsøkere som kommer rett fra universiteter og høyskoler, merker det godt.

Store internasjonale selskaper reduserer inntaket av unge folk fra universitetene, skriver Nettavisen. Nyutdannede som har vært ute på det europeiske jobbsøkermarkedet de siste månedene, har måttet kjempe hardt om arbeidsplassene. En britisk undersøkelse viser at over 25 prosent av landets største selskaper har redusert inntaket av nyutdannede i løpet av de siste tre månedene. Undersøkelsen, som er utført av Association of Graduate Recruiters (AGR), viser også at 20 prosent av bedriftene har utsatt ansettelsesdatoen, mens 10 prosent

har trukket tilbake jobbtilbud.

Ifølge nettutgaven til BBC er det nedkjølingen i verdensøkonomien som har skylden, og inntjeningen har falt kraftig i flere selskaper. For å slippe å si opp folk, har bedriftene begynt å omorganisere og omplassere folk internt i selskapet. Det går utover de ferske som er på vei inn i arbeidslivet.

Blant sektorene som er hardest rammet, er mobil- og dataindustrien. Samtidig viser handelsstanden og distribusjons- og hotellbransjen fortsatt god vekst.

- English summary

- The fear of terror is exaggerated

Professor Rolf Carlson at the University of Tromsø claims that there are no targets for terror in Norway. He maintains that media creates hysterics. On the 24th of October both local newspapers in Tromsø wrote about the finding of white powder in glasses at the bar Ølhallen, glasses which had never been used. - The fact that both newspapers write about it to this extent does not create a good feeling among the population. If terrorists would want to attack Norway, they would not pick Ølhallen, Carlson says.

The election when everyone got a seat

The election to the student board has resulted in that all the political parties will be represented in next year's board. The only new party, Fæstli' folkeparti, was the comet of the year, and ended up with two seats in the student board. At the same time, none of the three first candidates of the SEL-list got a seat. SEL will nevertheless be represented by two persons. The socialist student party (SSL) won the election, and will have four seats. The election of 2001 should be filled with show. That did not happen. - We did not have the capacity to go through with it, claims Hilde Karen Ofte, the leader of the student board.

New building with a student floor

There will be huge changes at the university when Teorifagbygget, the new building at campus, is finished. The students will have almost the entire second floor in the building. Both Samfunnet, TSI, Utopia and International Students' Union will have offices in the building. Also other student organisations will have their share. There will be a shop as well, and a student general office and sofas in the student areas.

Highest bus prices in Tromsø

The students in Tromsø take the most expensive bus rides in Norway. In contrast to Tromsø, all the other university cities offer monthly season tickets at student prices. Both Bergen, Oslo and Trondheim offer cheaper tickets than Tromsø, if you go on two rides every day, of which one of the rides is in the rush hour. The students in Trondheim have the lowest buss prices. As a part of a pilot project they pay 365 kroner per month.

Valget da a

Alle de politiske listene som stilte til valg i år, fikk plass i Studentstyret. Fæstli' folkeparti var kometen, mens studentene valgte bort alle SELs tre første kandidater.

Tekst TRINE ANDREASSEN

Det er en glad, men overrasket Marianne Dobak Jensen som dagen etter urnevalget ser at lista som ble til bare noen uker før valget, seilte av gårde med to mandater.

- Jeg synes dette er veldig gøy og hadde egentlig ikke ventet å komme inn i Studentstyret i det hele tatt, innrømmer lederen av Fæstli' folkeparti.

Mer festlighet

Med like mange mandater som langt mer etablerte Moderat liste, har Fæstli' folkeparti markert seg kraftig.

- Jeg hadde ikke trodd vi skulle få like mange mandater som Moderat liste. Det viser at folk synes det er på tide å få inn noe nytt. At de vil ha litt mer festlighet. Dobak Jensen tror Fæstli' folkepartis valgkamp gjorde utslaget.

- Vi var jo ganske flinke til å synge og hadde en massiv valgkamp. Dobak Jensen var den som fikk

flest kumuleringer, mens Tor Arne Morskogen (MOD) og Mikkel Berg (SSL) fikk flest strykninger.

SSL nesten halvert

Sosialistisk studentlag (SSL) beholdt sin plass som Universitetets mest populære politiske liste, men må finne seg i å gå kraftig ned i popularitet sammenliknet med i fjor. Mens fjorårets urnevalg ga SSL flertall i Studentstyret, fikk de 33,3 prosent i år.

- Vi går tilbake, men generelt er jeg fornøyd, sier listetopp Terje Håkstad.

- SEL og Fæstli' folkeparti har fått inn mye folk, og det er positivt demokratisk sett. Studentene ønsker vel å prøve nye partier.

Internett-valg?

Valgdeltakelsen har steget til 7,1 prosent, fra 6,3 prosent i fjor.

- Det er et skritt i riktig retning. Kanskje vi kan arrangere valget over Internett neste år, med PC-er istedenfor valgurner. Fæstli' folkeparti hadde som en av sine kamp-

saker at listene må bli mer synlige, og det er en vei å gå, bemerkter Håkstad.

Han tviler på om han kommer til å stille til valg som studentstyrelleder, men sier det ikke er umulig.

Nåværende studentstyrelleder Hilde Karen Ofte ble den mest populære SSL-eren og gikk fra femte til første plass på SSL-lista.

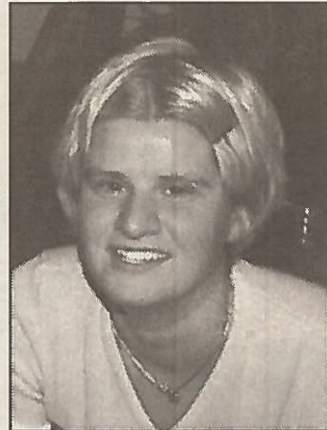
Beholdt sine to

Moderat Liste er den eneste av de etablerte listene som ikke gikk tilbake i antall mandater.

- Resultatet er flott, men at vi var to stemmer unna å kapre det tredje mandatet, er sykt irriterende, sier leder Tor Arne Morskogen. Han regner både SEL og Fæstli' folkeparti som ikke-sosialistiske partier og er dermed fornøyd med at seks av fem mandater er ikke-sosialistiske.

Morskogen vil ikke uttale seg om hvorvidt Moderat liste kommer til å stille med en kandidat til studentstyrelleder.

BRAKVALG: Marianne Dobak Jensen kom inn for Fæstli' folkeparti, årets nykommer.

FLERE STEMME: Valgdeltakelsen gikk i år opp noe, fra 6,5 prosent til 7,1. Stian Henriksen (SEL) og Anne Kathrine Tjomsland (Fæstli' folkeparti) er imidlertid skuffet over pågangen.

Foto TRINE ANDREASSEN

SLENGER: Margrete Vik ble valgt inn for SEL. Hun stod som nummer sju på lista.

De siste ble de første

Også SEL kom inn, men studentene ville ikke ha noen av de tre toppkandidatene. Dermed er det fjerde- og sjuendekandidaten som tar plass i Studentstyret.

Tekst TRINE ANDREASSEN
Foto MARCOS PORCIRES

Margrete Vik stod på sjuende plass på SEL-lista.

- Ganske pussig at jeg ble valgt, det er et morsomt tilfelle, synes hun, som var eneste jente på SELs liste.

- Jeg var ikke forberedt på dette, men får bare si at folket har talt. Dette fikser vi, ler Vik, som er fersk i studentpolitikken.

Robert Hagen, som var SELs

førstekandidat, er fornøyd selv om han ikke får representere SEL i Studentstyret.

- Jeg regner alle på lista som gode kandidater, og det er veldig bra at vi fikk inn både en mann og en kvinne. Vi har dessuten gått fra å ha null mandater til å få to og er veldig godt fornøyd med det.

Hagen mener SEL og Fæstli' folkeparti har mobilisert de velgerne som ellers ikke ville ha stemt.

- Det ville ha blitt lavere stem-

megivning om ikke disse to listene hadde stilt. At litt over 400 personer stemmer, er ikke noe godt resultat. Jeg synes det er direkte latterlig at man har skåret antall valgdager ned til to og dermed fratrukket muligheten til å stemme. Hagen regner med at SEL kommer til å stille med en kandidat til vervet som studentstyrelleder.

Sist SEL satt i Studentstyret, var i 1997. Da var de representert med tre mandater.

Deltidsengasjement utstillingsbetjenter

Tromsø Museum skal for perioden 2. januar - 31. mai 2002 engasjere seks utstillingsbetjenter samt reserver. Betjentene skal først og fremst assistere publikum i utstillingene og museumsbutikken.

Den faste åpningstiden er i helgene fra 11.00 til 17.00. I tillegg holder vi åpent for Hurtigruta etter behov, og vi leier ut lokaler også utenom åpningstidene. Det arbeides etter vaktplan med fri hver tredje søn-/helligdag.

Gjennomsnittlig arbeidstid er ca 30 timer pr måned. Stillingene lønnes i ltr. 12-15 avhengig av museumsansiennitet. Spørsmål kan rettes til Per Kyrre Reymert (tlf 77645004, e-post perk@imv.uit.no) eller Margrethe Wikran (tlf 77645003, e-post margrethe@imv.uit.no).

Søknad sendes Tromsø Museum - Universitetsmuseet, Formidlingsenheten v/ Per Kyrre Reymert, 9037 Tromsø. Søknadsfrist 20. november.

- Samskipnaden sensurerer

Studentene får ikke nok inn-syn i hva som foregår i landets studentsamskipnader, mener Norsk Presseforbund og kaller det "sensur", skriver Under Dusken. Studentsamskipnadene trenger nemlig ikke gi studenter og andre innsyn i sin virksomhet. Det slår Kirke-, undervisnings- og forskningsdepartementet fast i et brev til Norsk Presseforbund. Striden står om Offentlighetsloven skal gjelde også for student-samskipnader. Den pålegger kommuner og statlige organer å føre et utførlig oversikt over all inngående og utgående post.

Le kom inn

Studentstyrevalget

Liste	Antall stemmer	Prosent (diff.)	Mandater (diff.)
Sosialistisk studentlag	147	33,3% (- 22,8%)	4 (-2)
Moderat liste	97	21,9 % (+ 4,0%)	2 (-)
Fæstli' folkeparti	93	21% (-)	2 (-)
SEL	59	13,3 % (+ 6,9)	2 (-)
Sosialdemokratisk SF	41	9,3 % (- 6,1%)	1 (-1)
2 blanke stemmer			
3 forkastede stemmer			

Antall stemmer: 442
Valgdeltakelse: 7,1 %

Det nye Studentstyret: SSL: Hilde Karen Ofte, Terje Håkstad, Camilla Bomstad, Elin Isaksen. Moderat liste: Lars Johansen, Tor Arne Morskogen. Fæstli' folkeparti: Marianne Dobak Jensen, Anne K. Tjomsland. SEL: Kent Hindberg, Margrete Farai Vik. SSF: Elisabeth Aarag.

Velgere med god samvittighet

80 PROSENT: Fire av fem rundt bordet fikk stemt, og én hadde glemt studentbeviset.

Foto TRINE ANDREASSEN

Null show

Årets urnevalg skulle være preget av show. Det ble det ikke.

Studentstyrets AU hadde lovet show og stor oppmerksomhet rundt valget.

– Vi hadde ikke kapasitet i AU til å gjennomføre det, beklager studentstyreleder Hilde Karen Ofte.

– Å få show rundt valgkampen krever at de som stiller til valg er med, understreker hun og mener listene viste ei slapp innstilling.

Velferdsansvarlig Elin Isaksens forklaring er at forberedelsene til valget kom for seint i gang, både fra valgstyrets og de politiske listenes side.

– Det ble en litt treig start.

SSF hadde ingen valgkamp i det hele tatt, men så mistet de jo også et mandat. Det viser seg i valgresultatet at det lønner seg å være på banen. Fæstli' folkeparti har vært veldig fram på på fakultetene, og det ser vi resultatet av, sier Isaksen.

Studentstyrets AU ønsket å få til en fakultetsdag, med presentasjon av de representantene i Studentstyret som velges fra fakultetene.

– Det var det dessverre liten interesse for. Men det er jo valg til Studentstyret hvert år, så denne ideen kan man videreutvikle neste år, bemerker Ofte.

Alle unntatt en av de fem jusstudentene rundt bordet i UB-kantina har stemt ved urnevalget. – Vi kjente nemlig folk på listene, forteller Heidi Willumsen.

Hun sier det er mindre sannsynlig at hun hadde stemt om listene ikke hadde inneholdt kjente navn. Mens Heidi har stemt for første gang, har Line Karlsen puttet valgseddelen i urna også tidligere.

– Jeg stemte i fjor, men det er vanskelig å vite hvem listene er.

Hvem man stemmer på, blir litt på måfå, og det er ikke like nøye gjennomtenkt som når jeg stemmer til stortingsvalget, sier Line.

Grunnen til at de stemte i år, var at de ville ha forandring.

– Så får vi se om de får igjenom det de har lovet, bemerker

Line og røper at hun ønsker seg lavprisbutikk på universitetsområdet.

Sissel Oskal er den eneste av de fem som ikke har avgitt stemme ved årets valg til Studentstyret.

– Jeg glemte studentbeviset hjemme. Det burde kanskje ha vært mulig å stemme i flere dager enn bare to, foreslår hun.

Ingen av jentene var på debatten mellom de politiske listene tirsdag i valguka. De visste ikke om den.

Fra kjemilager til brakker

Brakker kan bli løsninga på lesesalsmangelen på Mat-Nat. – Vi er innforstått med den eksplosive situasjonen på kjemilageret, sier overarkitekt Geir Lyngsmark.

Tekst TRINE ANDREASSEN

Studentene på Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet (Mat-Nat) har mistet en lesesal og blitt tilbudt leseplasser i et kjemilager som erstatning. Instituttstyret på kjemi fraråder plasseringa, fordi naborommene til lageret huser eksplosive kjemikalier.

Nå kan ei provisorisk løsning, som brakker, bli resultatet.

– Vi tenker oss noe liknende rødbrakka på RiTø. Dermed kan vi gi et bedre tilbud blant annet i antall leseplasser, og både studenter og ansatte vil få bedre plass, forteller Lyngsmark i Plan- og driftsavdelinga (PLUT). Han anslår at brakkene kan stå klare i april-mai.

Dermed er kjemilageret satt på vent, men hvis brakke-prosjektet stopper opp, kan PLUT komme til å gå tilbake til lageret.

Lyngsmark mener PLUT kan tenke i et lenger tidsrom hvis de får satt opp brakker.

– I løpet av tre års tid vil nemlig hele IT-avdelinga ha flyttet opp i Teorifagsbygget, og da blir det ledig plass i Realfagsbygget, sier Lyngsmark.

Han legger til at et annet bygningsmessig problem med Realfagsbygget er at det er asbest i

APOTEK1 RENEN

Storgata 76 • 9293 TROMSØ
Telefon 77 60 68 40 • Faks 77 60 68 48

Prisverdig kreativitet

parentes

MYE JOBBING: – Vi har jobbet bortimot 150 prosent, forteller Roald Kristoffersen, fra Institutt for religionsvitenskap som fikk årets kreativitetspris. Foto OLAV KANDAL

Kreativitetsprisen skal være en påskjøning til kreative og dyktige forelesere. I år gikk den til Institutt for religionsvitenskap.

– Vi begynte å lure på om det skyldtes mangel på kreative forelesere eller om studentene ikke var særlig flinke til å nominere, sier Stine Larsen i studentrådet ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet.

Mye kan imidlertid tyde på det siste, for til slutt hadde de fem kandidater: Narve Fulsås og Ragnhild Høgsæt fra historie grunnfag, Viggo Rossvær, Institutt for filosofi og Institutt for Religionsvitenskap i kraft av foreleserne Siv Ellen Kraft, Roald Kristiansen og Øyvind Norderval.

Hvorfor nominert?

Narve Fulsås ble nominert fordi han holder inspirerende forelesninger, er dyktig, bruker mye humor og serverer ofte pikante detaljer.

Viggo Rossvær ble satt pris på fordi han ikke var opphengt i klasseromsundervisningen og kunne finne alternative steder for undervisning. Kantine og sofa-kroker. Han har også en evne til å finne eksempler langt utenfor pensum.

Vinneren av kreativitetsprisen, Institutt for religionsvitenskap, vant fordi instituttet består av tre personer som sleit og jobbet som noen kraumar, sier Stine Larsen. Disse var med på å starte instituttet i 1995 og har cirka 70 studenter fordelt på tre nivåer.

– Man må være ganske kreativ for å starte et helt institutt, avslutter Stine Larsen.

Jobbet 150 prosent

– Dere har fått studentenes kreativitetspris, er det en overraskelse?

– Ja, det var en veldig hyggelig overraskelse, sier Roald Kristoffersen.

– Veldig artig å få pris fra studentene for det er nettopp de vi jobber for. Vi har lagt vekt på å holde oss tilgjengelig for studentene og vi har vektlagt det å skape et godt miljø på faget. Vi er et ungt fag og har hatt mye å gjøre, har jobbet bortimot 150 prosent. Dette har vært nødvendig for å bygge opp faget. Det var jo også derfor vi fikk prisen. Vi har jobbet langt utover det vi skal.

– Lønn i himmelen?

– Vi kan jo håpe, men det er jo ikke akkurat det vi jobber for.

På spørsmål om han er en kreativ person, svarer han at det må andre svare på. Men at han har et bredt interessefelt. Fra nordnorsk folkereligion, samisk sjamanisme, religion, natur og japansk buddhisme.

Kreativitetspris er symbolsk

– Er kreativitetspriser viktige?

– Det er veldig viktig. Nettopp på det symbolske plan. Den bekrefter de prioriteringer vi har gjort. Den stiller jo også selvfølgelig krav til videre aktivitet, tilrettelegging og læring. Vi har pratet på gangen om dette og det er en pris vi har satt enormt pris på.

UITø - et kreativt universitet?

– Det har i hvert fall vært det og er det

i visjonene. Men ettersom det blir eldre og satt blir det mer byråkrati. Dette kan forhindre kreativitet. Det kan være en viss motstand mot det nye. Mange har ønske om å være kreativ, men de må kjempe for det.

– Hvordan foreleser en kreativ foreleser?

– En foreleser må være begeistret, engasjert, han må synes at det er artig. Dette smitter. Så må han like mennesker, må ha respekt for de andre, for studentene, behandle de med verdighet. Viktig er det at man kan stoffet og at det kan presenteres levende. Alternative fremvisninger. Men basis er begeistring.

Et zen-buddistisk ordspråk

– Kreativitet har noe med å slippe taket i seg selv, sier Roald Kristiansen, man slipper taket i etablerte standpunkter. Det finnes et zen-buddistisk ordspråk som kanskje beskriver dette: Det henger en person over en klippe fra en grein. Han holder seg fast bare med tennene. En mester ber han om å si et sannhetsord. Hva gjør du da?

– Poenget er: Tør du å slippe? Kanskje kløften ikke er så dyp, kanskje bare tjue centimeter. Kanskje var det fint å slippe.

Tekst OLAV KANDAL

godt og billig

Kylling og salsa til folket

MAT Å STÅ I KØ FOR: Ein bit kylling mellom biljardomgangane.

Med Meieriets gratinerte kylling-ciabatta fekk vi ikkje berre eit etterlengta avbrekk frå isundkøkt pasta og ketchup-modifisert Grandiosa, men òg ei påminning om at korn, kjøtt og grønt er meir enn berre kneippskive, fårepølse og agurk. Aller helst ville kokken ha fôra oss med fisk.

Eit kyllingbryst snitta i to, steikt på begge sider, ein påsmurt ciabatta, friske salatblad, tomat, rødløk, ingefærsalsa (!) og cheddarost. Dette er hovudsakleg dei ingrediensane som skal til for å sette saman ein gratinert kylling-chiabatta. Kjøkkenet på Meieriet cafe og storpud er lite og enkelt, og rommar to kokkar som tek seg av bestillingar frå klokka elleve om føremiddagen (lørdag/søndag frå tolv) til åtte om kvelden.

Olje og øl

Menyen består først og fremst av salatar, pasta- og andre smårettar, tidleg på dagen er egg og bacon særleg populære. Utpå kvelden og natta er Meieriet plassen for øl, drinkar og rock'n roll.

Vi vart som sagt presentert for ein kylling-ciabatta. Denne retten kan i og for seg verka enkel, og hurtig å laga, men skal han vera fullkomen må du byrja dagen før.

– Kyllingfileten er marinert i ei blanding av øl, olje og litt krydder. Der skal han liggje i sånn cirka eit døgn, fortel kokk Anders Elde.

Etter at kyllingen er steikt, vert han lagt på den eine delen av ciabattaen, overdryssa med cheddarost og gratinert i ovn. Ut av ovnen, brun og fin.

Super salsa

Før servering vert han pressa på litt sironsaft og dandert med salat og sitronskal. Eit fint syn. Smaken var det heller

ingenting å utsetja på. Kyllingen var smakfull og salaten frisk og syrleg. Men den heilt store opplevinga kom ikkje før vi tok ingefærsalsaen på gaffelen. Det var saker. Søtt og syrleg, litt salt og sterkt. Dette bør bli fast inventar i ein kvar heim.

Når vi ber kokken om eit aldri så lite mattips, er svaret klart:

– Et meir fisk!

Paradoksalt nok har ikkje Meieriet fisk på menyen sjølv, men kylling, brød og salat er vel sunt nok. Godt er det iallefall.

Dette får du for 30 kroner:

Eit kyllingbryst
Ein ciabatta
Salatblad
Tomat
Rødløk
Ingefærsalsa
Cheddarost
Litt øl og krydder

Tekst KJARTAN OTTERÅ
Foto PETER JAKOBSEN

noe å lure på

Hva er snø?

Lufta er full av hvitt pulver for tida, men det gjør vel ingen ting? Vi har blitt betrygget av Stein-Erik Øynes, konsulent fra Værvarslinga i Nord-Norge.

Hva er snø?

Snø er en samling iskrystaller. Vann krystalliserer når det fryser, og flere slike krystaller henger relativt løst sammen. Formen på iskrystaller er hovedsakelig sekskantet.

Det påstås at alle er ulike, og ingen har funnet to like, men med det enorme antallet snøkrystaller som dannes, er det utrolig at det ikke skulle være to (nesten) like. Hvis en forstørrer dem tilstrekkelig er de kanskje alltid ulike?

Hva er hagl?

Hagl er snøkrystaller som er tettere pakket sammen enn snø på grunn av at de er helt eller delvis smeltet før de fryser

igjen. De vil da få en rundere form.

Har snømengden i nord økt?

Den gjennomsnittlige snødybden over hele vintersesongen i Tromsø har økt med over 25 centimeter for perioden 1971-2000 sammenlignet med perioden 1921-50.

Det ser ut som om det snør litt mer enn før og litt oftere. Hvorvidt dette skyldes urbanisering eller naturlige klimasvingninger er fortsatt et åpent spørsmål. Det var imidlertid en periode fra midt i forrige århundre med kaldt vær og sikkert like mye eller kanskje mer snø som vi har for tiden.

Hva er puddersnø og kram snø?

Puddersnø er lett, tørr snø som forekommer i kaldt vær, mens kram snø er våt, på grensen til å smelte.

Og hva er snørekorden, da?

Snørekorden i Tromsø er 240 centimeter, målt 29. april 1997. I Tromsø Stiftstidende fra 1881 står det imidlertid at snøen var fire-fem alen dyp på flatmark, og det skulle tilsvare rundt 250 til 300 centimeter snø. Værvarslinga har målt snødybde fra høsten 1920. Gjennomsnittlig dato for første snøfall er 12. oktober. Tidligste noensinne, fra vi begynte å måle i 1920, er 5. september, og seneste er 22 november.

Noen fikk beskjed som barn at de ikke måtte spise snø fordi den inneholder hvit mark. Er det sant?

Det er nok bare eventyr som man forteller barn for at de ikke skal spise for mye. Det er nok ikke farligere å spise ren snø enn det er å drikke rent regnvann, men nedkjølingen kan nok bli for stor i enkelte situasjoner, for eksempel hvis man er forkjølet.

Tekst KRISTIN DANIELSEN
Illustrasjon ADAOCHA ODU

Vi søker nye medarbeidere

Ledige stillinger fra 1. januar 2001

Ansvarlig redaktør

Fra 1. januar 2001 er stillinga som ansvarlig redaktør ledig.

Stillinga er en fulltidsjobb. Ansvarlig redaktør blir ansatt på åremål for ett år.

Utopia søker en person med ledererfaring og journalistisk teft til å overta ansvaret for avisa. Ansvarlig redaktør har det overordnede ansvaret for alle ledd i avisproduksjonen. Erfaring med journalistisk arbeid er en forutsetning.

Ansvarlig redaktør fungerer også som nyhetsredaktør. Det innebærer at vedkommende må være iderik og ha nese for nyheter, samt ha solid kunnskap om Universitetet og Høgskolen i Tromsø og norsk høyere utdanning generelt. Det forutsettes at redaktøren selv arbeider fram saker.

I tillegg er ansvarlig redaktør Utopias administrative leder og styreleder. Organisasjons-erfaring er derfor en nødvendighet.

Stillinga lønnes med 100.000 kroner.

Søknadsfrist: **Onsdag 21. november**

Fra 1. januar er stillinga som desksjef ledig.

Desksjef blir ansatt i 50 prosent stilling og på åremål for ett år.

Utopia søker en person som kan lede arbeidet med den grafiske utforminga av avisa. Arbeidet vil i hovedsak bestå av koordingering av bilder/tekst og praktisk ombrekkingsarbeid.

Du bør ha erfaring med deskarbeid/grafisk utforming. Gode datakunnskaper er en nødvendighet. Utopia bruker Adobe InDesign i ombrekkinga av avisa, men erfaring med programmer som Adobe PageMaker eller QuarkXpress er også nyttig. Opplæring vil bli gitt.

Arbeidstida vil variere noe, men arbeid annenhver helg må beregnes.

Stillinga lønnes med 42.500 kroner i året, tilsvarende 50 prosent studiekompensasjon.

Søknadsfrist: **Onsdag 21. november**

Stillinga som IT-ansvarlig er ledig.

IT-ansvarlig blir ansatt i 25 prosent stilling og har ansvaret for Utopias Internett-sider og datapark. Avisas datapark består i dag av sju Windows-baserte PC-er og to NT-servere.

Vi søker en person som kan videreutvikle og ha ansvar for avisas Internett-sider, samt vedlikeholde og oppgradere maskinparken.

Stillinga lønnes med 21.250 kroner i året, tilsvarende 25 prosent studiekompensasjon.

Søknadsfrist: **Onsdag 21. november**

Søknad med CV, attester og arbeidsprøver sendes eller leveres: **Utopia v/Trine Andreassen, Hovedgården, Universitetet i Tromsø, 9037 Tromsø.** Eller e-post: redaktor@utopia.no.

Spørsmål om stillingene kan rettes til ansvarlig redaktør **Trine Andreassen, telefon 77 64 42 83.**

Desksjef

IT-ansvarlig

Kultur

Kulturkommentar

Elskar ho han ikkje lenger?

Han utan sokkar i skoa og ho som er vakker og rik er visst ikkje saman lenger. Vi får vite kva slags dyre bustadar dei flyttar ut og inn i. Men om dei elsker kvarandre? Nei, det står det ingenting om. Det er vel det vi alle lurar på.

Eller nei. Truleg ikkje. Det er klart at vi er etter andres kjærleik, men det er vår eigen vi verkeleg er på konstant jakt etter. Dataviruset I Love You slo godt an no i haust. Det er det absolutt ein god grunn til. Vi er på konstant søk etter kjærleik. Nettet vert ikkje noko unntak. Tenk at du plutselig får e-post med den store vedkjenninga om at du er heimstaden til eit anna menneske. Ein kan ikkje dy seg. For der er jo eit håp om at det er sant.

Så går det galt. Det pleier det jo gjere. Er det så ufatteleg uttøymeleg trist alltid? Eller hig vi etter ny hug, ny heimstad for kjærleiken vår? For på same måte som Tante Blomst i framsyninga med same tittel, som er sett opp på Hålogaland Teater, gler vi oss til å møte kjærleiken og så verte lukkelege. Vi ventar på same måten som vi venta som små på mor etter fotballtrening. Det er det same behovet. Når alt kjem til alt.

Victoria. Ungdomsklassikaren av alle. Det var reint, det var uskuld, det var små tøysko trippande nedover skogsvegen. Hugsar så godt historia munken Vendt fortalde, om dei som elska kvarandre så høgt at når den eine skada seg på den eine måten, kasta den andre syre i andletet i rein pur kjærleik. Fyrste gongen eg las ho slukte eg alt, andre gongen byrja eg å tvile, medan tredje gongen hadde vi lært å tolke alt så kritisk som mogleg. Eg fnøys av munken og leita heller etter verke-midla. Magien var borte.

Det er usikkert om det rike fråskilde paret las Victoria. Det har heller ingenting å seie. Berre at draumen og hugen etter hug fins overalt, anten det er ein villa på vestre vest, på nettet eller hjå ei bevrande tommelfingerknoke frå forrige århundre.

Himmelens korrekturlakk

Har nokre fått gnagsår av Vagabond sine vintersko? Ja? Har høyrte at dei er heilt forferdelege. Lat oss boikotte dei. Eller så kan vi berre lage englar i snøen. Men det vert kaldt i lengda, så heller gå på releasekonsert med Englebarn istaden.

Ikke-kontroversie

Aldri har Mayhem beveget seg lenger mot det mørke nord enn da de nå besøkte Tromsø. Necrobutcher stiller seg derimot tvilende til det altfor lyse isbjørnbrygget Mack fører.

Tekst CHRISTOFFER EILIFSEN
Foto AUDUN RUNDBERG

Bandet er for tiden ute på turné i forbindelse med sin nyeste skive, *Grand Declaration of War*. Turneen spenner over store deler av jordens overflate, inkludert alle kontinenter foruten Afrika. Før Australia stoppet Mayhem i Tromsø for en liten visitas, der Utopia benyttet anledningen til å slå av en prat med bandets bassist.

Denne mannen som har påtatt seg det klingende navnet Necrobutcher, viste seg å være en særdeles hyggelig og veltalende mann.

Aggressivitet går bra med aggressivitet

Mange kjenner nok Mayhem best for sin brutale og eksentriske framferd når de står på scenen. Blod, flammer og ikke minst de mye omtalte grishodene er ingredienser som hører med på scenen når Mayhem spiller. Men selv med en opptreden som nok får majoriteten av den norske befolkning til å sette karsken i vrangstrupen, mener Necrobutcher at Mayhem ikke ønsker å framstå

som kontroversielle. Verken med hensyn til sine egne svorne fans eller overfor utenforstående lek-menn er tanken bak de særegne liveopptredene å fremprovosere sjelelige rystelser.

– Det er viktig å ha et visuelt uttrykk som står i forhold til musikken. Aggressiv musikk krever et aggressivt uttrykk. Men musikken kom først, deretter det visuelle uttrykket.

Og musikken kan vel utvilsomt karakteriseres som aggressiv.

Følelser i musikk

Mayhem er et band som ofte blir omtalt for å stå for en sterk musikkalsk integritet i en sjanger med ellers mye mangel på sådan. I visse kretser blir til og med bandet gitt æren for å ha oppfunnet blackmetallen. Necrobutcher er ikke blyg og innrømmer at om bandet ikke har oppfunnet sjangeren, så har de iallfall redefinert den grundig og skapt en mal for band som kommer etter. Dog finnes det jo også en del inspirasjonskilder, selv for kongene av sin egen sjanger.

– Vi er fire forskjellige mennesker som er inspirert av flere forskjellige

ting. Ikke bare musikk, men også bøker, filmer og egen psyke. Ikke minst egen psyke og egne følelser.

Det intellektuelle og enkle

Men denne psyken er ikke et resultat av en trøstesløs anomisk tilværelse i storbyen. For på tross av base i Oslo har bandmedlemmene bakgrunn fra landlige omgivelser på østlandet. Faktisk karkeriserer Necrobutcher gjengen som to gale fjellbønder og to gale lavtlandsbønder. Om ikke Mayhems publikum under PMF også bar preg av å være en gjeng bønder, så framsto de iallfall som en meget broket folkemengde, med innslag av til dels svært ulike mennesketyper.

– Jeg tror bandet trekker til seg flere ulike typer mennesker, poengterer Necrobutcher. Et mer intellektuelt publikum som liker musikk som er utfordrende å høre på, i tillegg til mennesker som liker det enkle og aggressive ved musikken.

Kaostisk modenhet

Den største musikalske begivenheten i høst ble nok ikke kapt under Slowphos opptreden under Polar Music Festival. Men for dem med sans for det elektroniske og tid til å lytte, ble det en koselig aften.

SAKTE: En rolig aften på Kaos, ifølge anmelderen.

konsert
Slowpho
Kaos
18. oktober

Tekst CHRISTOFFER EILIFSEN
Foto AUDUN RUNDBERG

Som enslig elektronisk-basert innslag i et hav av rytmiske gitarer, skilte Slowpho seg markant ut på programmet til årets Polar Music Festival. Kvinnelig vokalist, en knottskruer og lydgenererer, og en live trommeslager, brakt inn for anledningen, var det denne gjengen hadde å rutte med for å skape god stemning.

Reddet av mørket

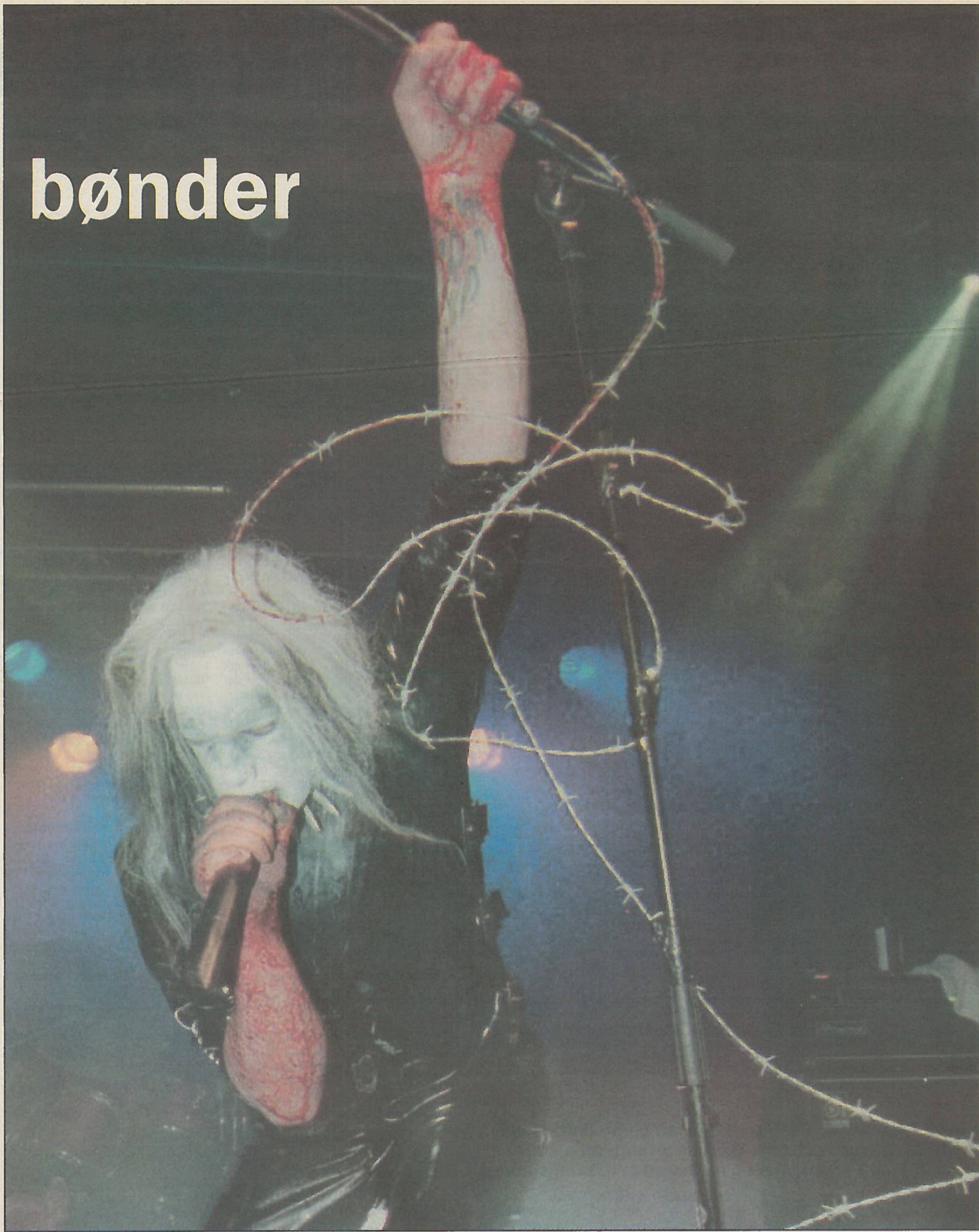
Vokalist Hilde Drange lot publikum få høre en dyp røst, som til tider kunne minne om Bjørk. Denne sammenligningen kan for

så vidt overføres til hele lydbildet, som drar minnebanken mot de mer eksperimentelle sider ved denne islandske damen. Musikken kan uten å ta for hardt i karakteriseres som tilbakelemt, men publikum ble heldigvis reddet ut av kaffebarens uutholdelige letthet med noen mørke og aggressive lydbilder, ofte med drum'n'bass-elementer innabords. Overraskende og kreativ bruk av elektroniske lyder og live-trommis ga et veldig pluss i denne sammenheng, uten at man på noen måte skal undervurdere rollen til vokalisten. På tross av mange gode sider må det riktignok innrømmes at intens lytting gjennom hele konserten medførte en viss trang til mer variasjon. Musikken bar på en måte preg av at samtlige låt-titler bare bestod av ett enkelt enstavelsesord.

Mirage i kaos

Mennesker var under konserten plassert på alle sitteplasser i lokalet og vel så det, uten at det overhodet var noen form for trengsel. Publikum skilte seg nok en smule ut fra den jevne konsertgjenger under PMF. På denne torsdagskvelden så det nemlig ut som noen diskre hadde løftet hele klientellet fra Le Mirage over til Kaos, uten at et eneste rødvingglass falt i gulvet. Dette skapte en stemning av hard høyintellektuell kos. Riktignok ble denne stemningen hemmet en smule av at døren på Kaos sto på vidt gap under det meste av kvelden, slik at alle måtte beholde jakkene parat. Rolig musikk som ikke lokker mot dansegulvet trenger et varmt lokale. Dermed basta!

e bønder

BLOD PÅ DANSE-GULVET: Mayhem har et aggressivt lydbilde, og sceneopptreden står i stil.

Hva skal vi gjørra, når Satan banker på dørra

Mayhem tilbyr deg grisehoder, piggråd og sitt eget blod når de spiller til dans. Det er derimot musikken som først og fremst fortjener oppmerksomhet.

konsert
Mayhem
Driv
20. oktober

Tekst CHRISTOFFER EILIFSEN

Det store trekkplasteret under Polar Music Festival var i år nemlig denne legendariske deathmetal-kvartetten. Som et av de mest spennende ensembler innen sin sjanger, og et med status som "stort norsk band som aldri tidligere har gjestet Tromsø", var nok dette et

meget klokt plasteryalg.

Håpet om lemlestedegårdsdyr

For den jevne mann er nok Mayhem mest kjent for sitt beryktede sceneshow. Mer eller mindre ville historier om grisehoder og jomfruer i nød florerer høyløst når Mayhems navn nevnes i lystig lag. Dermed var det god grunn til å tro at denne lørdagskvelden på Driv ville inneholde et underholdende show. Ved ankomst var imidlertid det eneste hintet mot

kommende sterke uttrykk et påfallende lite redselsfullt skilt som advarte mot "strober" under konserten. Javel.

Ørevarmere

Noen oppvarmingsband stod først på programmet. På tross av kveldens heftigste bandnavn ble lokale Mørkemenn sin opptreden ikke den helt store opplevelsen. Med innslag av rap-metal og dårlig lyd falt ikke ungdommene i smak verken hos publikum, eller hos denne anmelder. Harstad-bandet Vindicta var derimot adskillig hardere og mer rutinert og framførte et smakfullt sett til alles lavmælte begeistring.

Hørbare nyanser

Etter merkelige sirkusfanfarer og opprigging av mye utstyr var det omsider duket for kveldens hovedattraksjon. Bandet åpnet med et brak som ikke lot seg stoppe før siste sang var slutt. Mayhem spiller nemlig usannsynlig hard og bråkete musikk, men består heldigvis av eminente musikere som unngår at det hele henfaller til en støyvegg dekket av grøt. Nyanser i lydbildet er både tilstedeværende og hørbare, ikke minst på grunn av den meget begavede rytmeseksjonen. Med sitt ekstreme, men allikevel sofistikerte uttrykk framstod Mayhem som et meget innovativt, spennende og rutinert band.

Mer blod, mindre gris

Det visuelle bestod av et par grisehoder på staker og noen skumle kniver. Dette kan umulig ha appellert til andre enn den mest hardbarkede fansen av heavy-metal-klijseer. I tillegg kuttet den bleke vokalistene stadig opp armene på piggråd han hadde festet rundt mikrofonstativet. Dette framstod som en mye mer effektiv visuell effekt, som i mye større grad stod i stil med den aggressive og mørke musikken. Neste gang burde Mayhem fokusere mer på selvskading og blod, og kvitte seg med unødig bruk av husdyr og annet tøys.

Finsk rockesisu

GULV BLE TAK: The Flaming Sideburns klarte å sette Blå Rock på hodet.

Foto ANDRÉ BRUUN

Som et vorspiel til Polar Music Festival inntok en gjeng finner med kinnskjegg Blå Rock, på forhånd annonsert av arrangørene som redderne av rock 'n' roll. Trenger virkelig rocken flere redningsmenn?

konser
The Flaming
Sideburns
Blå Rock
14. oktober

Tekst ANDRÉ BRUUN

Det å tenne på kinnskjegga sine på scenen under en konsert, må være noe av det tøffeste rock'n'roll stuntet jeg kan tenke meg. The Flaming Sideburns gjorde ikke det, derfor er fortsatt Angus og Ozzie rockere nummer én for undertegnede, men de klarte å sette Blå Rock på hodet, bokstavelig talt.

Finske badstuer og latinorytmer

Med siste CD til finnene, *Rock 'n' rollah, ayatollah*, rungende i hodet etter iherdig bruk på discmanen, forventet jeg mye hyling og banning på spansk og finsk. En kjapp oppfrisking av spansken avslørte noen dager tidligere at joda, disse

finnene har nok sine aner lenger sør enn Helsinki. Denne kombinasjonen av finske badstuer og latinorytmer vil nok for alltid bli stående som et av det mest iherdige forsøk på å redde rocken noensinne. Masse tequila og litt puta var det Flaming Sideburns mente tromsøpublikumet trengte mest av for å gjennomplive rockespøkelset.

Støv fra Mexico

Noe av det som er litt spesielt med Blå Rock som konsertscene, er gulvet. Det fungerer som et ganske så bra rockebarmometer. Man kan beviselig med sine egne øyne

se om en konsert er bra eller ikke om en stiller seg ved baren i første etasje. Da vil det nemlig drysse et fint lag med støv fra taket, og legge seg over ølet, litt sånn som en tenker seg ølet må se ut i Mexico. Om konserten virkelig tar av, kan en i tillegg se hvordan taket bukter og vrir seg, og da er det i grunnen bare å springe opp i andre etasje og ikke gå glipp av noe. Flaming Sideburns ga meg aldri tid til å gå ned i første etasje, en prestasjon i seg selv. All honnør til et ærlig og oppofrende rockeband, og respekt til Ben, trommisen i Htlrsntzl, som la stikkene på hylla i forrige uke.

Alternativ dom?

Dømmer David Hoesteler i Coshocton County i Ohio likte dårlig to kameraters behandling av en dame. Kameratene kastet tomme ølflasker på dameen som satt i en bil. Kameratene fikk veige mellom 60 dager i fengsel eller å gå en time rundt i Coshocton sentrum i dameklær. Guttene valgte det siste, og måtte i tillegg betale 250 dollar hver i bot skriver vg.no.

Et møte m

Norske Turid Farbrege har vært en aktiv kulturpersonlighet i Estland. Sånt blir det priser av. Blant annet Bastianprisen og den høyeste orden en utlending kan få i Estland.

Tekst OLAV KANDAL
Foto PETER A. JAKOBSEN

Det har vært oversatt mye fra norsk til estisk, men lite har vært oversatt direkte fra estisk til norsk.

– Jeg var den første som oversatte direkte til norsk. Før ble det gjort indirekte. Først til russisk, så norsk. Men problemet er at oversetting også er tolkning. Hvis man oversetter først til et språk og så til et annet, blir det en veldig dårlig oversetting til slutt.

– Hva gjorde at du ble interessert i estisk litteratur?

– Jeg er kanskje solidarisk med de små. Jeg skjemtes første gangen jeg var i Estland at det var slik det var. Det var i 1979, jeg var der for å spille volleyball med et lærerlag fra Helsinki. Det var vanskelig å se russiske soldater i havna. De hadde våpen og var skuddklare, jeg gråt på hele hjemreisen. I neste omgang spurte jeg meg om det ikke var noe jeg kunne gjøre. Jeg ville lære estisk for å undergrave Sovjetunionen.

Slår estisk litteratur igjennom?

Farbrege ønsker å ha en motvekt mot den store amerikanske innflytelsen.

– Håpet er at noen verk blir oversatt. Landet har i hvert fall hatt flere kandidater til Nobels litteraturpris gjennom årene. Blant annet Jaan Kross og Jaan Kaplinski. Jaan Kross slo gjennom internasjonalt tidlig. Tre bøker har jeg oversatt av han. *Same hav i oss alle*, en gjendiktning av Kaplinskis dikt, ble belønnet med Bastianprisen, en pris for beste oversettelse. En slik pris kan man jo ikke få hvis ikke originalen er bra nok.

– Omvendt Marshall-hjelp

Den svenske stat skal bruke 7,75 milliarder svenske kroner på bredbånd, men så langt ingenting på innhold som båndet kan formidle. – Dette er omvendt Marshall-hjelp, sa Stig Eide Sivertsen i Telenor Residential under konferansen Norden digitalt i Helsinki, ifølge Kulturnett. Han mener den svenske staten ved å betale for slik infrastruktur bare oppnår å subsidiere Hollywoods filmindustri.

En stemme begynner å synge

Kulturen hadde på mange måter bedre forhold under Sovjet fordi det var noe som ble sett på som høyverdig og prioritert. Hvis man innrettet seg kunne man leve godt.

– Man skrev slik at bøkene ble utgitt. Det er ikke slik at det nå kommer frem skjulte manuskripter som ikke kunne bli utgitt da på grunn av sensuren. Men det at de var under Sovjet gjorde at de ikke fikk impulser utenfra. De skrev, men på en gammeldags måte. Nå skal litteraturen på et vis ta igjen en hel masse som vi i Vesten har gått igjennom gradvis.

– Finnes det noe russerhat i litteraturen?

– Under okkupasjonen ble det ikke snakket om russerne. Det er ikke et tema nå heller. De kan skrive om russerne, men ikke som en gruppe. Det kommer ikke frem noe russerhat. En viss innsikt har de i at russerne ble plassert dit selv om mange russere ville dit.

Stort med en utlending

– Det har vært veldig hyggelig å se det at de minnes min virksomhet i 1982. Da lærte jeg språket og skrev ting på estisk i en kulturavis. Folk har husket hva jeg skrev. Det var stort at en utlending skrev om estisk litteratur i avisen. For to og et halvt år siden ble jeg utmerket med den høyeste orden en utlending kan få i Estland i kraft av det jeg hadde gjort.

Turid Farbrege har oversatt 12 bøker til norsk, utgitt tre norsk-estiske ordbøker og er nå nettopp ferdig med å tilrettelegge en lærebok i estisk.

Noe hardt under h

bok
De dødes språk
Elin Brodin og
Henning Hagerup
Gyldendal

Tekst RAGNHILD VIK NILSEN

De dødes språk er en kjærlighets-historie, der kjærligheten er bindeleddet mellom liv og død. I sentrum står tre unge, mannlige forfattere og en kvinneskikkelse med

to mytiske aspekter. De tre fremadstormende unge forfattere veves inn i et spill hvor det vi oppfatter som virkeligheten, skli ut i det overnaturlige, og grensene mellom liv og død overskrides så det går kaldt nedover ryggen.

Fløyelsk trekløver

Vi møter Alexander, Henrik og Georg, idet Henrik er i ferd med å forlate gamlelandet til fordel for London. De tre utgjør et sammensveiset trekløver av den mer bohemske sorten, fulle av eksen-

ed estisk litteratur

FORMIDLAR:
Turid Farbrege
fortalte om estisk
litteratur på
Litteraten 25.
oktober.

deputen

triske og humoristiske innfall. Første del av boka er derfor preget av store deler humor og presis ironi, men selv her ligger en mørkere tone og dirrer under linjene.

Fatal fem

Etter noen måneder i London møter Henrik kvinnen i sitt liv, noe som ifølge de to andre slett ikke er uvanlig. Susan Sommerville fremstår gjennom Henriks brev som en svært tiltrekkende femme fatale. Fra nå av er det henne handlingen sentrerer rundt.

Løsningen

Susan blir med Henrik tilbake til Oslo, hvor de to andre venter spent på å få møte denne kompliserte personligheten de har hørt så mye om. Men møtet blir ikke som de har tenkt seg. Noe er galt med Susan, og hun fremstår etterhvert som både offer for sitt eget indre og en trussel mot seg selv og andre. Trekløveret knyttes ytterligere sammen i forsøket på å løse gåten Susan Sommerville.

Nyskapning

Min største innvending er at humo-

ren blir borte på veien gjennom boka. Forfatterne har imidlertid lyktes i å skape en norsk grøsser-klassiker som forhåpentligvis vil føre til en ny giv innen sjangeren i Norge og heve nivået i forhold til mye av søppelet fra USA.

Spennende

De dødes språk er et glimrende eksempel på et spennende litterært samarbeid. Brodin har tidligere utgitt en vampyrroman under pseudonym, og mye av stilen, stemningene og konfliktene kan gjenfinnes

her. Hagerups forfatterskap kjenner jeg mindre til, men det er tydelig at samarbeidet har vært frukt-

bart. Denne anmelder ser frem til flere bøker fra den litterære duoen.

Musikkdatabase til folket

Phonofile er Skandinavias største musikkdatabase og ble dannet for å lage et digitalt arkiv for TV2. Innen neste sommer skal selskapet ha en saigsløsning som gjør det mulig å nå ut til resten av befolkningen. I dag forvalter Phonofile rettighetene for 65 norskeide plateselskaper. – Databasen fungerer blant annet slik at kunden kan søke på sjangrer og stikkord i tillegg til navn, forteller daglig leder Erik Brataas i Phonofile til Computerworld. Med hjelp av Phonofile har TV2 sjudoblet sin bruk av norsk musikk fra 1999 til 2000.

Kreativt og spennende

Bergensgruppa Sister Sonny har skapt et interessant album der de mikser flere sjangrer sammen. Resultatet er sært og med et behagelig lydbilde.

plate
The bandit lab
Sister Sonny
Rec 90

Tekst HENRIETTE BRÆNDELAND

Dette er bandets oppfølger etter fjorårets kritikkerroste album *While Others Dance*, *Sister Sonny*. Årets skive overrasker, hovedsakelig fordi Sister Sonny har greid å benytte seg av ulike musikklementer som tidligere ikke har harmonisert sammen. Når man lytter gjennom plata spenner innholdet seg fra Radiohead, Tortoise til Depeche Mode. I tillegg kan man faktisk høre preg av Motorpsycho der de kjører vokalen helt bak i lydrommet, og instrumentene får stå i fokus.

Varierende

Hver låt har en spennende intro og et flott arrangement. De har også tatt i bruk detaljerte finesser som

krydrer låtene og som også gir sitt særpreg.

Sister Sonny henter gamle elementer med nye det vil si blanding av akustiske og elektroniske instrumenter som gir en nærhet i låtene. Hvis undertegnede skal trekke frem svakheter, er det skivas lengde som er på hele 17 sanger. Det i seg selv er ikke noe problem, men enkelte av sangene faller bort der det blir noen dødpunkter. Albumet skulle vært noe komprimert, og resultatet hadde blitt særdeles vellykket. En annen svakhet er de brå overgangene fra de helt behagelige og nesten myke låtene til plutselig å skvette av harde lyder.

Det meste

Men alt i alt er dette et veldig lekent album, og hvis man skal finne en passende sjanger til Sister Sonny, må det bli stemningsfoksert pop med elektronisk preg og lett krydret av nyskapende, sære lyder.

Slumt og kreativt

Ikke heng deg opp i albumets tittel.

plate
Hardcore pronò
Dubel darr
Clearpass

Tekst ERICA RESTOFTEN

Hardcore pronò er debutalbumet til Dubel darr fra Saltdalen i Nordland. Plata inneholder 13 spor som samlet gir en flott helhet. Det beste med plata er den varierte bruken av rytmer og instrumentale effekter. Selv om mange av sangene er av det rolige slaget, så blir det aldri kjedelig. I mangel av et bredt vokabular for stil og sjanger vil jeg beskrive musikken med ord som: muntert melankolsk og slumt jazza. Og selvfølgelig effektfull.

Vokalisten i bandet, Rakel Aurdjord, har en flott stemme som allerede i anslaget på første låt, *circleheartshrinkrollercoaster*, imponerer. Hun har en sterk og spesiell stemme som samtidig er klar og skjør. Dette gjør seg flott på plata, som nok kan plasseres i sjangeren indiepop. Dubel darr var i Tromsø under UKA der de «varmet opp» for Seven. Men det ryktes at i hvert fall deler av publikum var mer fornøyd med det som nordlandsbandet presterte enn den mer etablerte gruppa. For de som i likhet med meg var så uheldige å gå glipp av konserten, kan litt av skadene rettes på ved å lytte til dette fine og kreative albumet.

Melankoliens mester?

En mystisk, melankolsk blåtone har alltid hvilt over Pål Waaktaar-Savoy's musikk. Savoy's første plate etter to år er ikke noe unntak.

plate
Reasons to stay indoors
Savoy
Emi

Tekst PETER JAKOBSEN

Motivet av en utvalgt person, som balanserer på den fine linjen mellom galskap og genialitet har siden først på 1800-tallet vært kjennetegnene for melankolikeren. Om Waaktaar Savoy er utvalgt, gal eller genial skal forbli usagt. Faktum er at han sammen med fru Savoy og Bergen-bassist Frode Unneland ennå en gang leverer forfinede, tenksomme og følsomme stemninger til alle oss som kanskje også går og grubler litt over livets små under.

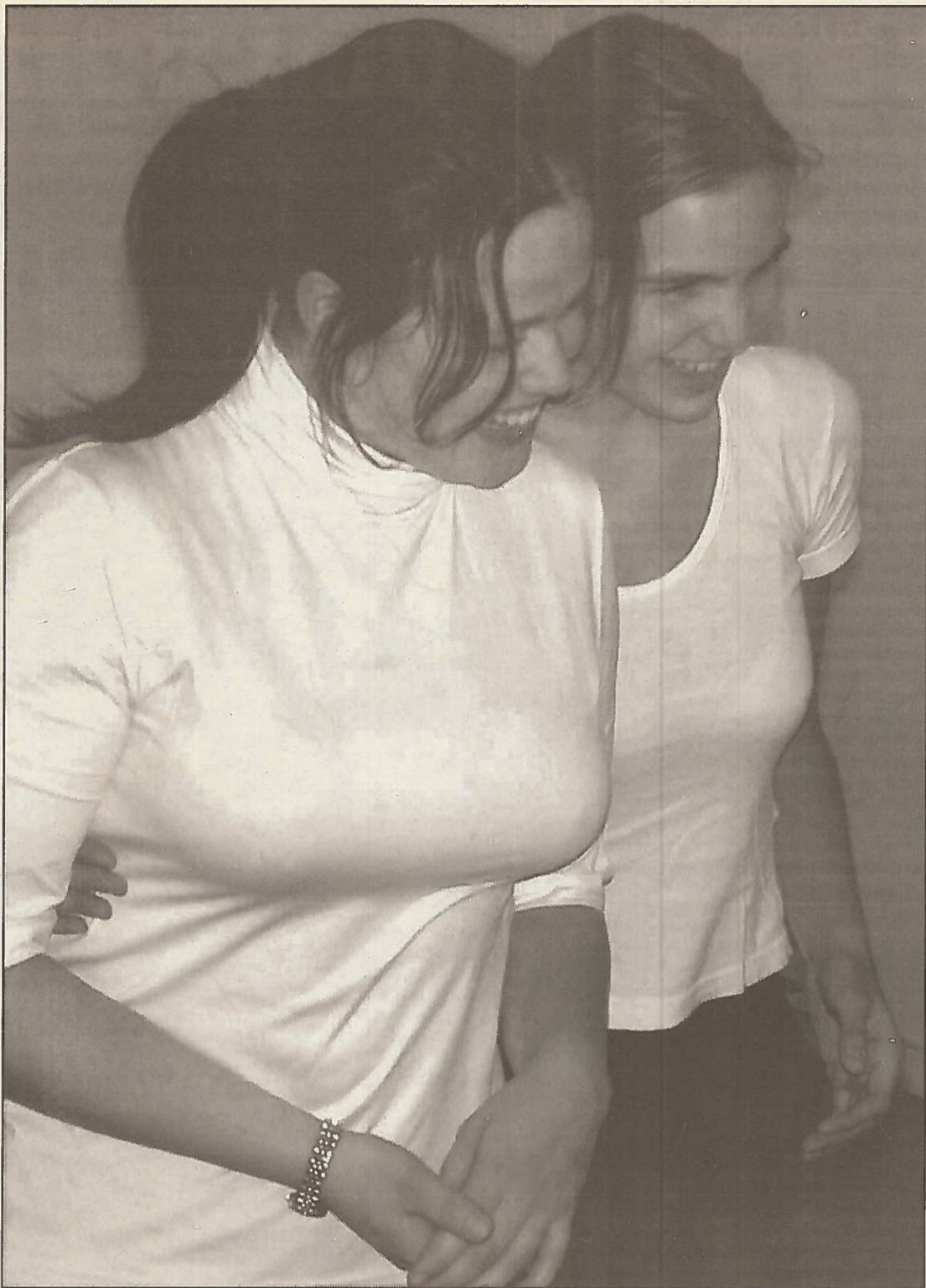
Kontrastfylte låter

I tittelkuttet møter vi en frustrert amerikansk collegestudent, som ikke riktig lykkes med noen ting.

Ironien er ikke til å ta feil av, og historien kunne saktens ha utspilt seg på en hybel i Tromsø. Melodien er en typisk A-ha-låt med sjelfulle strykerer og mektig, pompøs orkestrering, men ellers er kontrasten i låtskrivervirket temmelig stor med den Garbage-aktige *Paramount*, den aparte *Fearlist* samt den hjertevarme godnattvisa *Against The Sun* som de kunstneriske ytterpunktene.

Voksne vokalister

To låter på albumet er tilegnet sønnen Augie, og Savoy legger ikke skjul på de nå er 'riktig' voksne – men den tilbaketente atmosfære bevares, og resultatet er melodios biten av mild melankoli. Pauls vokal er mer avslappet enn tidligere men samtidig sterkere enn noensinne, og den kvinnelige kontrasten i form av Lauren Savoy fungerer optimalt ikke minst på det første singleutspillet fra plata, *If You Won't Come To The Party*.

KANEL-PREMIERE: Teatergruppa Kanel ligg i hardtrening til premieren 30. november

Foto KJARTAN OTTERÅ

På jakt etter den tredje dimensjon

Hva skjer når fengende fotografier kombineres med skjønne skulpturer? Torill Nøst gir sitt bidrag på Tromsø Kunstforening.

utstilling
Envisioning the third Dimension
Torill Nøst
Tromsø
Kunstforening

Tekst PETER JAKOBSEN

De fleste av portrettsubjektene i

Nøsts verker virker innadvendte og avsondrede med sine lukkede øyne.

– Ved blick gir det assosiasjoner til en bestemt historie. Med lukkede øyne fortelles en langt større historie, filosoferer Nøst.

Hun er ikke redd for å ta hele utstillingsrommet i bruk for å gi arbeidene volum. I *Saltrummet*

danner et mektig teppe av saltkrystaller på gulvet et kontrastfylt spenningsfelt til to portrettfotografier i svart-hvitt i stort format, og resultatet er et rommelig verk som antar karakter av montasje eller installasjon.

– Fotoene og objektene er tenkt sammen, forklarer Nøst.

– Jeg lager ofte fotoene først, men jeg har hele tiden tenkt ut hvilket objekt som skal brukes sammen med dem, understreker hun.

Håndgripelig hud og hår

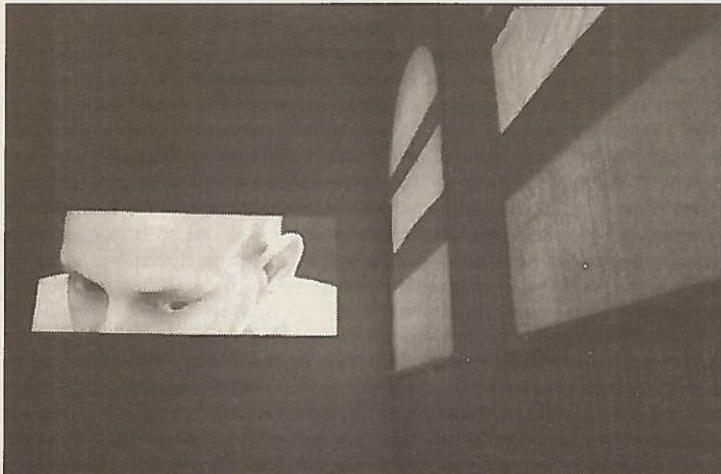
Stålplaterommet med en oval plate på gulvet i rustfritt stål, er som *Saltrummet* plassert i rom med store vinduer.

– Jeg ville at de skulle ha naturlig lys inn fra siden. Jeg hadde foretrukket naturlig lys overalt med unntak av spot på saltet, men det er umulig i Tromsø i oktober og november, poengterer hun.

Nettopp lyset - og skyggene - er essensielt for Nøsts verker. Mens visse partier av portrettobjektene er badet i sterk lys, er andre kroppsdeler gjemt bort i skyggen, og slik fremheves menneskenes skulpturelle karakter, og en tredje dimensjon oppstår.

Bare se, ikke røre

Hud, linjer, rynker, porer, ansikts-

ELEKTRO: Nøst leker også med elektroniske bilder, og vinduene skjermes av for å oppnå den riktige effekten.

Absurd Kanel

Dei vart lei av revyar og forviklingskomediar. No vil dei gje oss absurd teater - om kommunikasjon.

Tekst KJARTAN OTTERÅ

Studentteatergruppa Kanel har i vel halvanna måned jobba med seks små stykke frå femtitals-forfatarane Pinter, Becket og Havel. Tre frå førstnemnte, to frå Becket og eit frå Vashlac Havel, den tidlegare tsjekkiske presidenten. Til slutt skal alle stykka samlast i ei times lang framsyning som har premiere 30. november. Staden er Provisoriet i Rådstua Teaterhus.

Inn og ut

– Kva er absurd teater?
– Absurd teater er teater utan noko klar oppbygging eller klare rollemønster. Det er inga klar byrjing, ingen klar slutt, fortel Solveig Hirsch. Ho er ein av instruktørane i Kanel og er som dei fleste andre ny medlem i teatergruppa.
– Kvifor ville de spele absurd teater?
– Vi var lei forviklingskomediar der folk berre går inn og ut ei dør, alt er så opplagt.
– Har du sett ein, har du sett alle, skyt ein av skodespelarane inn.
– Vi har alle spelt i farsar før, og

ville prøve noko nytt. Absurd teater er ei ny type utfordring. I tillegg er det moro å spele og ikkje minst moro å sjå på.

Kanel i sentrum

– Kva kan tre mannspersonar frå femtitalet, då store delar av Europa låg i ruinar og det meste såg svart ut, si ungdommen i dag?
– Viss du tolkar forfatarane, ser du berre det håplause og forfataranes frustrasjon over den tragiske samtida, seier produsent Nina Rosenlund.
– Men desse stykka er fortalt på tragikomisk vis og er lett tilgjengelege. Stort sett handlar dei om kommunikasjon mellom menneske, noko som absolutt er aktuelt i dag. Orda har på ein måte

mista si meining, menneske kommuniserer ikkje på same måte som før.

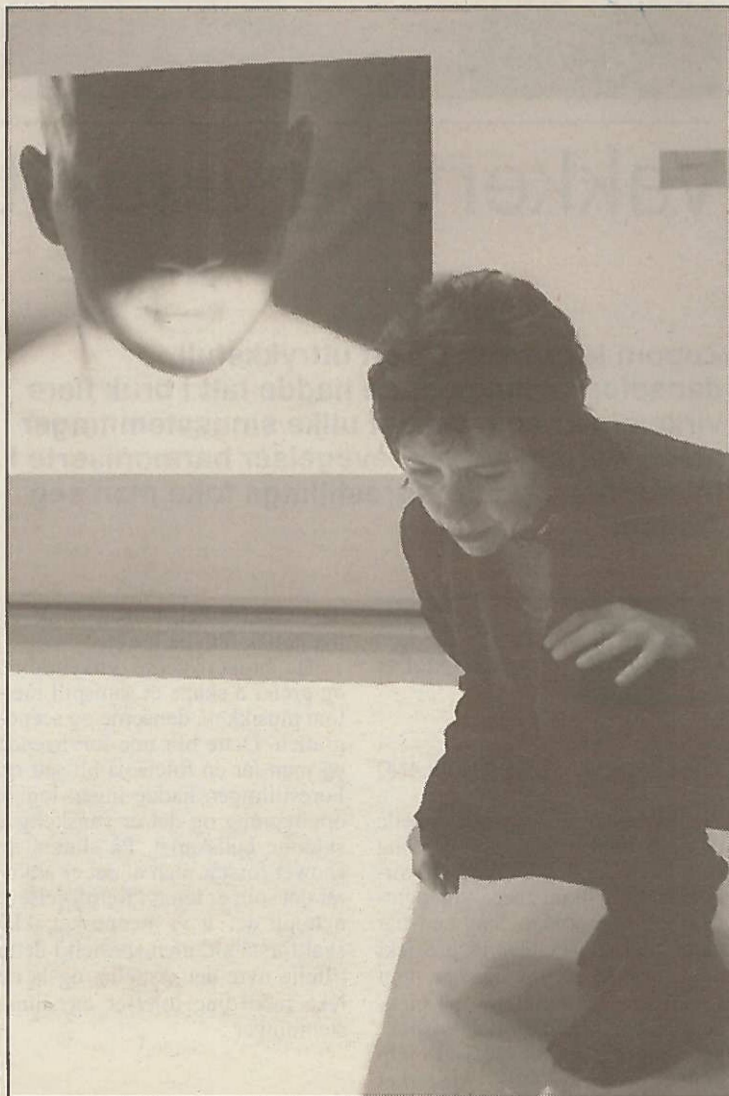
Teatergruppa er glad for endelig å få ein plass å vere. Tidlegare har dei måtta ta til takke med Bodegaen eller foajeen i Hovudgården på Universitetet. Nå har dei fått flytta inn dit dei mest av alt har lyst å være, i sentrum.
– Folk likar å dra til sentrum om kvelden for å gå på teater, så vi er veldig glade for å få være her, seier Rosenlund.
Ironisk nok vart studenthuset Driv for dyrt for studentteatergruppa Kanel, men no får dei altså utøvd sin teaterkunst i Rådstua teaterhus ved Stortorget.

Nei til røyking på byen

LOs sekretariat sa mandag 29. oktober ja til et forslag om å gjøre utesteder, restauranter og nattklubber totalt røykfrie. Bakgrunnen skal være at mange servitører og andre ansatte får ødelagt helsen sin av å oppholde seg i tobakkståken.
– I California viser tallene at restaurantene opplever bedre tider etter at røykeforbudet trådte i kraft, sier Jens Petter Hagen i Hotell- og restaurantarbeiderforeningen til dagbladet.no.

nsjonen

hår springer rett i fjeset. Effekten er slående og gir assosiasjoner til en faktisk skulptur. Betrakteren får lyst til å røre ved verkene for lik som riktig å føle og forstå, men simpel kunstetikette forbyr selvfølgelig slik adferd.
– Jeg syns ikke at det er et problem at man ikke kan ta på verkene. Det er det svært sjelden man blir oppfordret til på en kunstutstilling, mener Nøst.
– Jeg kan ikke skjønne at det betyr noe for hvordan de blir tolket, føyer hun til og drysser rask litt friskt kjøkkensalt på det hvite kvadratet på golvet, etter at en kunstinteressert nysgjerrigper hadde vært på ferde.

HVIT FIRKANT: Torill Nøst retter på det store hvite kvadratet i Saltrommet.

Alle foto PETER JAKOBSEN

PLATEKOMPA NIET

åpningssalg!
www.platekompaniet.no

Annonserte tilbud gjelder i alle avdelinger!

Kåret til Norges beste CD-butikk på nettet (Nettavisen oktober 2001)

www.platekompaniet.no - topp 15 **149⁵⁰/189⁰⁰**

1. MICHAEL JACKSON / Invincible..... 149⁵⁰
2. LENNY KRAVITZ / Lenny 149⁵⁰
3. LEONARD COHEN / Ten New Songs..... 149⁵⁰
4. SILJE NERGAARD / At First Light..... 149⁵⁰
5. ENRIQUE IGLESIAS / Escape..... 149⁵⁰
6. BACKSTREET BOYS / Greatest Hits - Chapter One ... 149⁵⁰
7. APHEX TWIN / Drukqs (2CD) 189⁰⁰
8. RÖYKSOPP / Melody A.M..... 149⁵⁰
9. KYLIE MINOGUE / Fever 149⁵⁰
10. ABSOLUTE HITS 2001 ..... 149⁵⁰
11. ANDREA BOCELLI / Cieli Di Toscana..... 149⁵⁰
12. ALICIA KEYS / Songs In A Minor 149⁵⁰
13. ANNE GRETE PREUS / Alfabet 149⁵⁰
14. SOUNDTRACK / Moulin Rouge 149⁵⁰
15. ELTON JOHN / Songs From The West Coast..... 149⁵⁰

www.platekompaniet.no **99⁵⁰**

- SAVOY / Reasons To Stay Indoors (2CD) 99⁵⁰
- VIDAR BUSK / Venus Texas 99⁵⁰
- KINGS OF CONVENIENCE / Versus..... 99⁵⁰
- NELLY FURTADO / Whoa, Nelly!..... 99⁵⁰
- SHELBY LYNNE / Love, Shelby..... 99⁵⁰
- MANU CHAO / Proxima Estacion Esperanza 99⁵⁰
- FAITHLESS / Outrospective 99⁵⁰

www.platekompaniet.no **99⁵⁰/119⁵⁰**

- STROKES / Is This It 99⁵⁰
- BLACK REBEL MOTORCYCLE CLUB / B.R.M.C..... 99⁵⁰
- WHITE STRIPES / White Blood Cells 99⁵⁰
- GARBAGE / Beautifulgarbage 99⁵⁰
- STARSAILOR / Love Is Here 99⁵⁰
- THE PLAN / The Plan..... 99⁵⁰
- HÅKAN HELLSTRÖM / Känn Ingen Sorg För Mig Göteborg... 99⁵⁰
- OZZY OSBOURNE / Down To Earth 119⁵⁰
- LIVE / V 119⁵⁰
- MOTORPSYCHO / Phanerothyme 119⁵⁰

www.platekompaniet.no **119⁵⁰**

- PULP / We Love Life 119⁵⁰
- SONDRÉ LERCHE / Faces Down..... 119⁵⁰
- KATTHULT / Katthult 119⁵⁰
- THE CRANBERRIES / Wake Up And Smell The Coffee ... 119⁵⁰
- RYAN ADAMS / Gold 119⁵⁰
- TRAVIS / The Invisible Band 119⁵⁰
- BOB DYLAN / Love And Theft 119⁵⁰
- KAADA / Thank You For Giving Me Your Valuable Time... 119⁵⁰
- OPAQUE / Gourmet Garbage 119⁵⁰

www.platekompaniet.no **119⁵⁰**

- MICHAEL JACKSON / Off The Wall (Remastered)..... 119⁵⁰
- MICHAEL JACKSON / Thriller (Remastered)..... 119⁵⁰
- MICHAEL JACKSON / Bad (Remastered)..... 119⁵⁰
- MICHAEL JACKSON / Dangerous (Remastered)..... 119⁵⁰
- VINCENS / Play For Real..... 119⁵⁰
- MARY J. BLIGE / No More Drama 119⁵⁰
- MACY GRAY / The Id 119⁵⁰
- EVE / Scorpion 119⁵⁰
- LAMB / What Sound 119⁵⁰
- ST. GERMAIN / Tourist (2CD) 119⁵⁰

OSLO	BERGEN	TROMSØ
Bogstadveien 40	Torgallmenningen 5	Nerstranda senter
Byporten Shopping		
Grønland T-bane	STAVANGER	TRONDHEIM
Stortingsgaten 22	Søregata 9	Munkegata 31

www.platekompaniet.no

Tøffetøffetøffetøff

På rockeverkstedet har The Cumshots hamret og saget i hop en virkelig tøff plate.

plate
Last sons of evil
The Cumshots
Duplex records

Tekst AUDUN RUNDBERG

The Cumshots består av et knippe musikere som alle spiller i helt andre band, pluss han fyren fra radio som alltid skal spise ting du ikke ville ha spist. Du vet hvem det er. Musikken deres er hard, kompromissene få. Sangene handler om biler, våpen og damer. Og penger, en "helvetes masse penger".

Noen av låtene vil lett skli inn

på neste utgave av *Bikers and blues*, uten at det er noen grunn til bekymring. Bikere liker alt av metall som det finnes mere enn to av, enten det er hjul på en motorsykkel eller gitarist El Doods gitarstrenger.

Til tross for et aggressivt lydbilde og brummende vokal er noen av sangene virkelig fine. De blytunge riffene er tidvis svært melodiose, og det lukter litt episk metall og krølltang. 80-tallet er tilbake, og heldigvis har ingenting svidd seg.

Oppfordringen er enstemmig: kjøp og kjøp! Knallhard, fengende rock har da nesten aldri tatt livet av noen?

Røde favoritter og noen geitekillinger

Denne sjuende utgivelsen fra bergensbandet er ei slags "best of" plate. Sangene er valgt ut av en alkoholisert (?) indianer som gutta i bandet møtte på en bar i Indianapolis.

plate
Joe Maynard's
favourites
Poor Rich Ones
Rec 90

Tekst ERICA RESTOFTEN

Indianeren var lidenskapelig opp-tatt av musikk og vestlendingene gav han derfor alle sine utgivelser og ba han plukke ut de han likte best. Slik ble altså *Joe Maynard's Favourites* til.

For uten ni, for noen, velkjente spor finner du to nye låter og et par cover-versjoner på albumet. Bandet spiller musikk i sjangeren

melankolsk pop, eller "puse-pop". Uten å si noe stygt om smaken til den berusede indianeren fra West Virginia, som attpåtil har overnaturlige evner; dette kan til tider bli litt i kjedeligste laget. Plata funker fint som bakgrunnsmusikk på et nachspiel etter en kveld på byen eller som komp til eksamenslesing. Men jeg tror ikke jeg ville ha sprunget beina av meg for å få tak i albumene som sangene er henta fra. Når det er sagt satte jeg stor pris på cover-låtene av A-HAs *Hunting high and low* og *Mummy* fra filmen om ulven og geitekillingerne som forhåpentligvis kommer på NRK i jula.

Friskt om de nære ting

Endre Rusets debut er imponerende. Forfatteren er bare 20 år men produserer dikt langt over gjennomsnittet. Han tar oss med inn i guttens verden ved hjelp av et svært billedrikt og nyskapende språk.

bok
Ribbeinas
vingespenn
Endre Ruset
Gyldendal

Tekst RAGNHILD VIK NILSEN

Tematisk sett dreier diktene seg om barndom og ungdom, familien og forholdet til andre mennesker i forsøket på å skape en identitet. Blant titlene kan nevnes *Mor, Far og Søster*. Det er sjelden man kommer over en provoserende dikt-samling, men *Ribbeinas vingspenn* har et svært friskt, og til dels incestuøst blikk på familieforhold.

Uhyggelig om relasjoner

Bildene fokuserer ofte på uhyggen i de nære relasjonene, slik diktet "Stumfilm" er et godt eksempel på:

"den sultne sønnen spiser av henne / små biter, til hun blir mindre og mindre // jeg kjenner det flør i munnen / vann siver fram bak jekslene // jeg klemmer vassdraget i ansiktet / så kjeven fosser ut av fjeset // jeg vil redde henne / men

kan ikke snakke eller smile // holder kjevebeinet i hånda / mens jeg løper ut av rykningene".

Lyrikk +naturlover er sant

Generelt sett fungerer bildene bra, klisjeene er svært få og diktene fremstår som spenningsfylte og friske. Det finnes imidlertid noen bilder som blir for søkte i forsøket på omskaping av språket. Også lyrikk er til en viss grad bundet av naturlovene. Hvordan "ett gram kompass / drysser gjennom rommet", slik det gjør i diktet "Jordmor", er meg nokså ubegripelig.

Best på kort

Ruset er best på de korte, konsise diktene, mens de lengre har en tendens til å bli litt flytende og billedbruken mer anstrengt. Noen av diktene blir dessverre litt endimensjonale. Det mest skrikende eksempelet på dette er diktet *Understøyt*. Tittelen lover en dybde jeg ikke finner.

Ribbeinas vingspenn er jevnt over en fantastisk diktsamling og en imponerende debut. Det blir spennende å se hvordan dette forfatterkapet utvikler seg!

UDODELIG MUSIKK: Den totale stillheten i Karmelittklosteret brytes av vakre toner fra kammerkoret Mimas

Vakkert og visuelt

Zoom leverte en svært uttrykksfull danseforestilling der de hadde tatt i bruk flere virkemidler som vekket ulike sinnsstemninger i salen. Farger, lyd og bevegelser harmoniserte i hverandre, og etter forestillinga følte man seg "renset".

dans
Zoom
13. oktober

Tekst HENRIETTE BRÆNDELAND

Zoom består av fem profesjonelle dansere med svært ulik erfaring som har samarbeidet med en koreograf, billedkunstner, videografiker og komponist. Sammen har dette blitt et spennende prosjekt med et sterkt uttrykk. De har valgt å fokusere, "zoome" inn på menneskers forskjellige følelses-spekter, skildre hver følelse ved hjelp av kroppens bevegelser, forsterket av musikkens styrke. Til slutt ble

VROOOM: Multimediaforestillingen Zoom falt godt i smak hos anmelderen

Foto HENRIETTE BRÆNDELAND

Himmelske toner

Kammerkoret Mimas har konsert førstkommande torsdag. Og etter å ha overvært en øvelse, er det bare én ting å si: Kom dere ut av syndens hitlistepøl, Strøket, og la dere forføre av Mimas' udødelige, vakre toner.

Tekst MARIANNE NIELSSEN
Foto MARCOS PORCIRES

Stillheten er nærmest lovpålagt innenfor disse murene. Alle hvisker lavmælt, helt instinktivt. Men gregorianske toner bryter med ett igjennom stillheten. Akademikere og studenter fra Høgskolen og Universitetet er samlet før den store reisen til Roma i desember. Her skal de avlegge eksamen uten lærebøker. Notehefter er nemlig bannlyst på deres konserter.

Verdens beste dirigent?

Dirigent Ragnar Rasmussen fikk nemlig den gjeveste prisen i en konkurranse i Roma i 1998 hvor 80 dirigenter fra 20 land deltok. Koret han leder, er oppkalt etter en av månene til Saturn, en av de vakreste planetene i solsystemet.

– Musikk gjør oss til bedre mennesker, mener han. Ansiktet hans vrir seg i smerte hver gang en stakkars tone blir mishandlet av kormedlemmene, som rødmende rekker opp hendene for å si at "det var jeg som sang feil" når de bommer på en halvtone.

Bredt repertoar

– Vi synger ikke bare kirkemu-

sikk, understreker Olga Lise Holmen, som er leder for koret. Repertoaret inkluderer også jazz, gospel, klassisk, og norske komponister. Koret ble stiftet september 2000 med støtte fra HiTø og UiTø, og koret består av studenter og akademikere fra Universitetet og Høgskolen, spesielt Musikkonservatoriet.

Takk til nonnene

Pan Tandberg, leder for PR-gruppa, og Inga Lise Holmen takker nonnene i Karmelittklosteret for at de får bruke klosteret som konsertlokale.

– Vi kunne ikke hatt noe bedre lokale, mener Tandberg.

– Og vi er også glade for at vi får muligheten til å holde en konsert i Tromsø før vi reiser på konferansen i Roma i desember.

Vær tidlig ute!

Konsertene holdes torsdag 31. oktober i Karmelittklosteret - en konsert klokken 18.00 og en klokken 20.00.

Det er bare lagt ut 75 billetter for salg, og det er ikke forhåndssalg, så det lønner seg å møte opp i god tid før konserten.

Med kjøttdeig som våpen...

En 19-åring fra Bergen angrep en drosjesjåfør klokken 02.00 natt til mandag 29. oktober. De to begynte å krangle da passasjeren nektet å betale. Videre begynte de å sloss, og passasjeren forsvarte seg godt, det hele endte med at 19-åringen begynte å kaste frossen kjøttdeig på sjåføren. Drosjesjåføren ble ikke skadet men anmeldte likevel forholdet skriver tv2.no.

Ekko av latter frå Havanas bakgater

Då tannlegestudent Espen Mortensen reiste på utveksling til Mellom-Amerika kom han heim med noko heilt anna enn trekte tenner. 3000 bilete, faktisk.

utstilling
Pura Vida
Espen Mortensen
Driv

Tekst KRISTIN DANIELSEN
Foto MARCOS PORCIRES

Resultatet vart separatutstillinga Pura Vida, som er stemningsbilete av folk og by i Havana. Her finn du kortspelande gubbar på gata, vannsprut, flørtande jenter, klesvask og bilar. Så sterkt stemningsfulle vert bileta at du nærmast høyrer den rustne lastebilen og raske frisk, latterfylde fotskritt.

Å yte maksimalt

– Det var jo fyrst og framst opp-

levinga eg var ute etter, forklarar freelancefotografen. – Eg var alltid budd på å miste kameraet for å få tatt biletet. Ein må risikere noko for å kunne yte maksimalt.

Nokre gonger gjekk han i dagevis. Gjekk på jakt etter fotografiet. Andre gonger sat han i kveldslyset på gatetrappa til vertsfamilien kveld etter kveld. Til folk rundt ikkje la merke til han lenger.

– For meg er det viktig å vere tilstades utan å kome i fokus, smiler tannlegestudenten.

Ekstremsport

Han har jobba i fem-seks år som frilansar med ekstremsport hovudfelt. Dette er fyrste separatutstillinga.

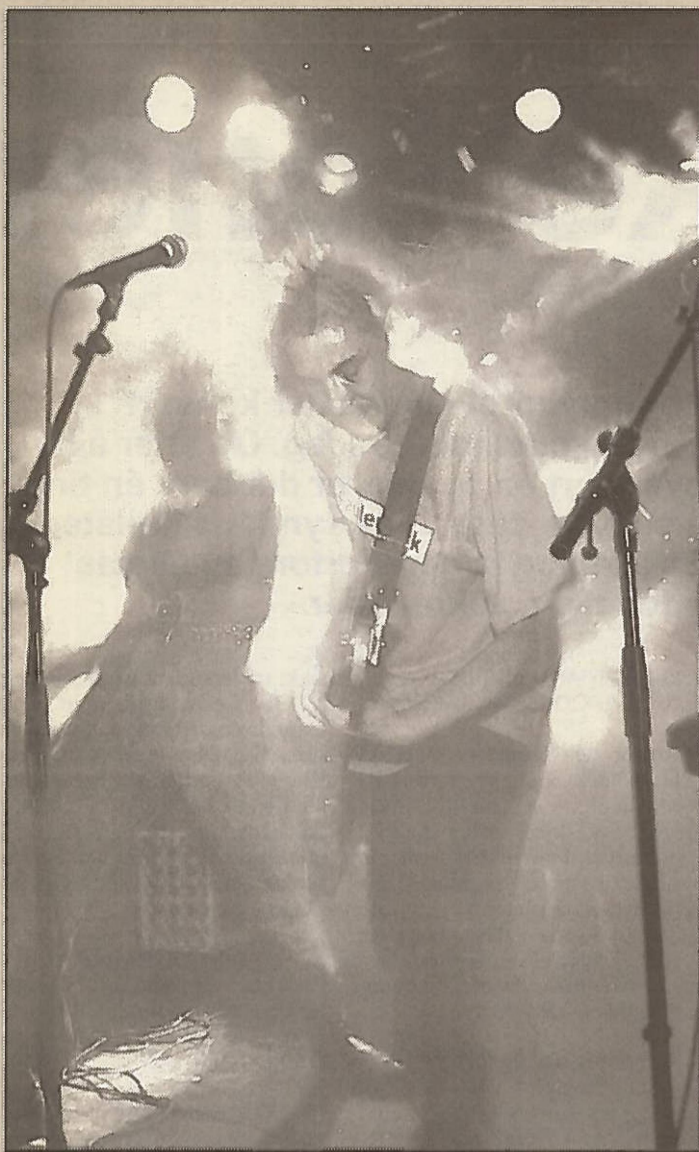
– Det er utruleg mykje arbeid bak

bileta, men og alt rundt har teke mykje tid. Så lenge kostnadane går i null er han nøgd.

–Eg er veldig oppteken av å vere på objektet sine premisser. Men det skal heller ikkje vere for arrangert, det må formidle ei stemning. Balansegang er hårfin, men det er det som gjer det spanande. Espen Mortensen likte seg svært godt i Havana. Det vil du også gjere.

FARGERIK FERD: Espen Mortensen med eit av bileta frå Mellom-Amerika. Utstillinga finn du på Driv fram til 23. november.

BOOKBOOK: Her frå Samfunnetkonsert, og det vil verte fleire av dei.
Arkivfoto MARCOS PORCIRES

Ting skjer

Det snør, det er kaldt og du manglar ein klem og ein kopp kaffe. Då veit du kvar du skal gå.

Tekst KRISTIN DANIELSEN

– For det skjer ganske mykje for tida, seier Terje Møien, sivilarbeidar i Samfunnet. Som tykkjer at framstillinga av Samfunnet kanskje har blitt litt einsegn.

– Det er jo ikkje berre fyll og festing her.

Sirkus og representantar

Fullt på Høyde sang no under UKA i Trondheim.

– Samfunnet er utruleg viktig for universitetet, seier Møien.

– Vi representerer faktisk universitetet i ulike samanhengar.

Cirkus Maximus er rundt hjørnet, nærmare bestemt neste helg. Då samlast alle borgarane i Aud. Max, et fin mat i sin flottaste skrud og har program frå undergruppene.

Aktive grupper

Kanel øver som galne fram til premieren på Rådstua 30 november, Homo Polaris har fått tolv nye medlemmar, Rollespelgruppa Herøubreið er godt i gang og Fredagskafeen i Bodegaen med film på lerretet snurrar vidare. Her kan du sjølv kome din favoritt for så å få han snurra i kjellaren på Hovedgården. Ting skjer. Og i Bodegaen er det kosehjørne med både kosesolsenger og kosevener.

Dei med som er gamle og som har masse kjensler

Konsertbookarane har ordna eksklusiv julekonsert i Ishavskatedra- len med dei nyleg verdsvande karane frå Berlevåg. Kaizer's Orkester speler på Driv til helga.

• **STOR MENY** • **RIMELIGE PRISER**

15 prosent rabatt ved bestilling.

Telefon 77 65 65 66 • www.lillebuddha.no
Sjøgata 25, 9008 Tromsø

Mens vi venter på Nord-Norgebanen...

ONSDAG

31

TORSDAG

1

Film

Filmklubben arrangerer amerikansk skummeltradisjon med sjølvsgagt *Halloween* av John Carpenter
Filmen *Left Behind* på Aud Max kl. 1630. Arrangert av NyGenerasjon. Gratis med pop corn og brus. Den er nok også ganske skummel.

Konsert

Farout Fishing, kompromisslaus hard rock med alt som er tøft i tillegg. Kaos

Teater

Hålogaland Teater presenterer *Tante Blomst*. Eit stykke for både born og vaksne om ein baby som ventar på at mora skal hente han frå dagmammaen *Tante Blomst* og om *Tante Blomst* som ventar på kvelden der ho skal danse med ein mann og verte lukkeleg. Teaterloftet kl. 18.00. Billettpris kr 75. Fram til 9 november.

Konsert

Kammerkoret Mimas syng gregoriansk i Karmelittklosteret kl. 18.00 og 20.00. Møt opp tidleg!

Utstilling

Pura Vida, fotoutstilling på Driv. Espen Mortensen viser fram bileta sine frå opphald i Havana.

ONSDAG

7

TORSDAG

8

Anna

Kvar onsdag er det meditasjon i Tromsø Kulturverksted sine lokale. Det vert leidd av ulike folk og slik kan ein oppleve meditasjonar med ulik vinkling og karakter.

Det vert øvingar av Falun Gong kvar mandag og onsdag etter avtale. Kontakt Beryl Stenvold Hirsch 77671151

Konsert

Ramon Valle i Storsalen på Kulturhuset kl. 20.00. Billettar kostar kr 190/140. Arrangert av Tromsø Jazzklubb.

Ikkje

eit arrangement, kun preproduksjon. På Driv, altså. Kl. 18.00, altså.

Debatt

Tverrfagleg debattkafe på Kunstforeningen kl. 19.00, arrangert av avd. for barne- og ungdomspsykiatri med Institutt for biologi. Tematikk: Evolusjon og menneskets adferd. Ope for alle faggrupper.

Foto BJØRN JOACHIMSEN / FOTO NORD

FREDAG

2

LØRDAG

3

SØNDAG

4

MANDAG

5

TIRSDAG

6

Konsert

Symfonikonsert Brahms konsert nr. 1 med Nils Mortensen. I Storsalen kl. 19.30. Billettpris kr 160/120, Galleri kr 80/60.

Uteliv

DJ Eleguru på Driv all night long

Film

Premiere på filmene *Atlantis – en forsvunnet verden*, teiknefilm frå Disney, *Mistanken*, med Jack Nicholson i ei uvand rolle og kjakan Douglas junior møter du i ein herleg glatt *Don't say a word*.

Litteratur og mat

Vegetarbokkafe i Bankgata 1, bak SAS-hotellet arrangert av Tromsø Kulturverksted. Her vert det sal av økologiske vegetarmat, urtete og økologiske kaker. Her kan ein bytte bøker og den gode samtalen skal stå i sentrum.

Konsert

Musikal Starlights med han som var så åleine under Grand Prix og ho lyse av dei to med vaskefiller i håret. Stort kor og orkester. Storsalen på Kulturhuset kl. 19.30. Og får du ikkje billett, kan du alltid vente på dei som kjem for seint.

Uteliv

DJ Frank på Driv kl. 22.00.

Foredrag

Lørdagsuniversitetet på Driv kl. 13.00. Huset uten tak, av Knut Eirik Dahl, Dahl Arkitekter AS.

Konsert

Tafenau & Vind + Kamelens øye på Kulturhuset, Lillescenen kl 21.00 Kr. 100/70. Arrangert av Tromsø Jazzklubb. Tafenau & Vind er ein del av Estlands, Latvias og Litauens felles kulturmonstring i Norden.

Kamp

TIL møter Lyn kl. 14.00.

Utstilling

Tromsø Kunstforening stiller ut Furunes – Moen – O'Donnel – Skotnes fram til 14. oktober.

Tromsø Museum viser i perioden 30.09.01 -03.02.02 en liten eksklusiv utstilling kalt *Stille vender tanken* som består av skulptur og grafikk av Iver Jåks. I tillegg til skulpturen med samme navn som utstillingen, får vi se hele tresnittserien Homo Sapiens samlet. Her ser vi både den intense, sterke, konfronterende og provoserende kunstneren- og en kontemplativ, rolig kunstner som lar sine samiske røtter få prege sine arbeider.

Dans

Tango i Forskningsparken frå halv 9 til halv 11

Film

Filmklubben viser Englenes Drømmeliv, regissert av Erick Zonca

Dans

Sosial dans Tango for studenter i Aud Max, kvar tysdag kl 6-8. Partner ikkje nødvendig, gitar oppfordras absolutt til å kome. Nok av jenter å ta av. Heilt gratis.

Bok og grønnsak

Vegetarbokkafe 15.00-18.00. For ein vennlig samtale for livet og miljøet

FREDAG

9

LØRDAG

10

SØNDAG

11

MANDAG

12

TIRSDAG

13

Konsert

Byens Englebarn har releaseparty for plata *Siste sangen* på Driv kl. 22.00. Heilt gratis, og umogleg å gå glipp av. Alle skal hit. Du òg.

Dans

Salsakurs på Danseteatret i Storgata kl 19.00-20.00. Student kr. 350

Film

Premiere på mjuke latinfilmar altså *Den eneste* og *Kaptain Corelli's mandolin*

Grønnsak og bok

Vegetarbokkafe 15.00-20.00

Konsert

Latcho Drom med Ole Kvernberg på Teaterkafeen kl. 21.00. Kr 130/80. Arrangert av Kulturhuset/Rikskonsertene

Uteliv

Slaktet er klart for DJ Nor og deg når du entrar Driv kl. 22.00. Gratis.

Foredrag

Lørdagsuniversitetet. Fiskehjel og frihetens rom. Om «inne» og «ute» i arkitekturen Jan von Bonsdorff, Institutt for kunsthistorie. På Driv kl. 13.00

Fest

Alle borgarar kom saman og samein dykk Cirkus Maximus på Hovedgården. Flott antrekk og god mat.

Utstilling

Tromsø Kunstforening stiller ut Furunes – Moen – O'Donnel – Skotnes fram til 14. oktober. Tromsø Museum viser i perioden 30.09.01 -03.02.02 en liten eksklusiv utstilling kalt *Stille vender tanken* som består av skulptur og grafikk av Iver Jåks. I tillegg til skulpturen med samme navn som utstillingen, får vi se hele tresnittserien Homo Sapiens samlet. Her ser vi både den intense, sterke, konfronterende og provoserende kunstneren- og en kontemplativ, rolig kunstner som lar sine samiske røtter få prege sine arbeider. Bli rød i kinna av japansk koketteri på vegen inn til Jåks si utstilling.

Friluftsliv

Snøen er over oss. Eller kanskje ikkje? Kom deg ialfall ut ein tur og luft dei dyre fjellsko du aldri har brukt.

Konsert

Jazzklubben presenterer Søyr på Driv kl. 21.00. 70/80.

Idrett

Karate på NFH fra 19.30 til 21.00. Volleyball fra kl 20.30 til kl 22.00 på Kraft.

Utstilling

Mandag 29.10 - lørdag 10.11. Litteraturpicnic - estisk, latvisk og litauisk litteratur i Universitetsbiblioteket.

Dans

Tango i forskningsparken frå halv 9 til halv 11

Dans

Klør det i dansehælen? Danskveld med Tromsø svingklubb kl. 20.30 på Kysten.

Idrett

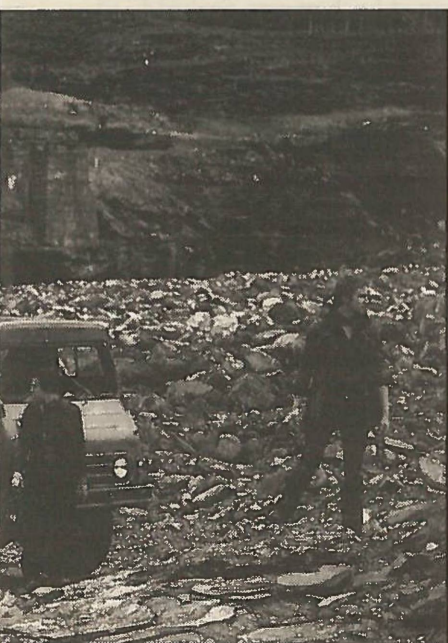
Basket frå 16.00 til 16.30 på Kraft.

Dans

Tango kvar tysdag i Audmax frå 6 til 8. Sosialdans, gratis, partner trengs ikkje, gitar vert absolutt oppfordra til å søke.

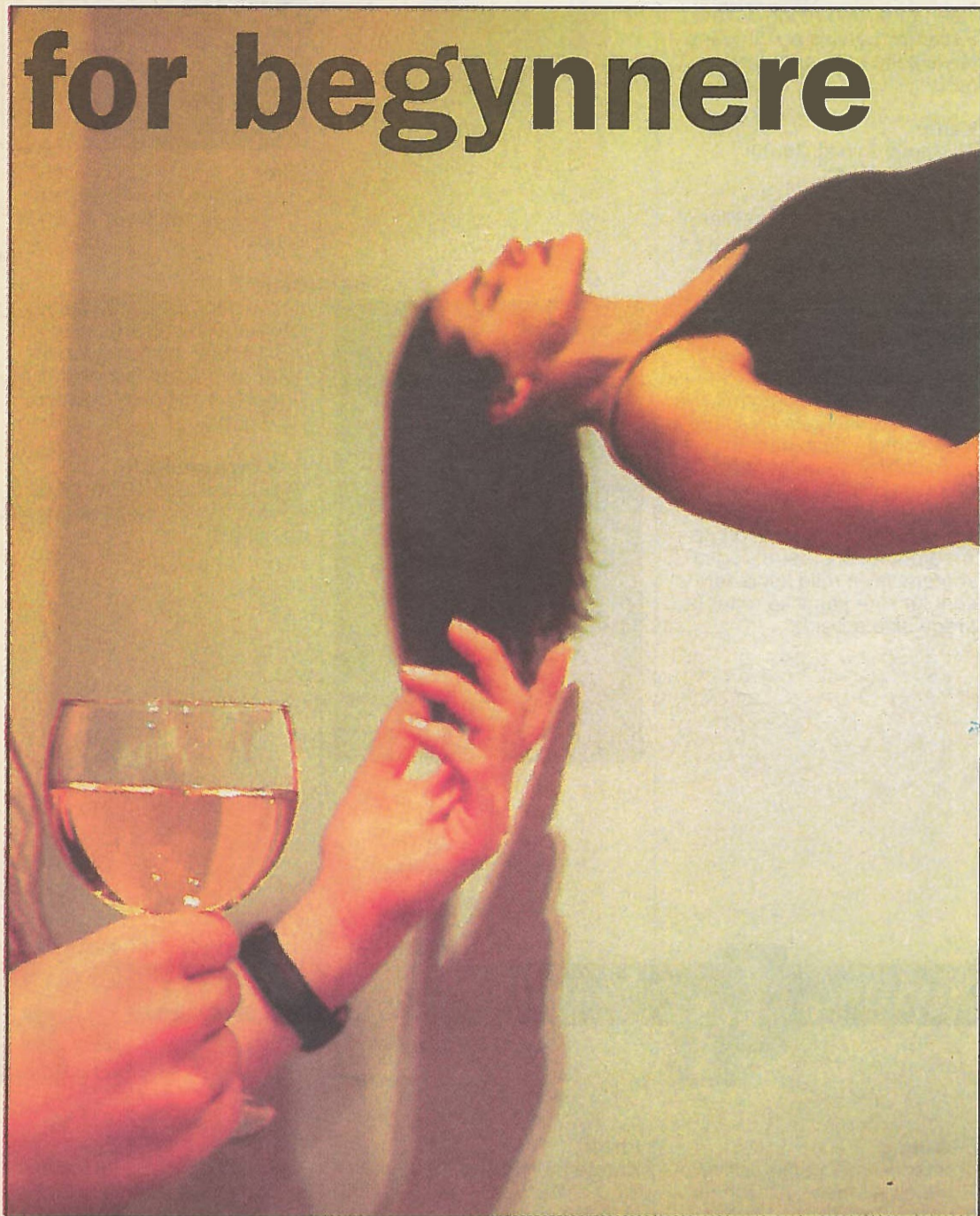
Bok og Grønnsak

Vegetarbokkafe i Bankgata 1. Frå 15.00-18.00

Kunstkunnskap

for begynnere

KORREKTHET I ET GLASS: Hva er den rette kunstetikette? Hvitvin er utvilsomt en del av den.

Foto PETER A. JAKOBSEN

Kunståpning. Er det ikke noe med gamle kunsteksperter som klør seg i skjegget, merkelige håndbevegelser, og disige diskusjoner av poengteringen av portrettsubjektets form og overflate?

Tekst PETER A. JAKOBSEN

Det er kunståpning på Tromsø Kunstforening. I kafeen i kjelleren er lyset dempet og stemningen trivelig, men vi er litt beklemt ved å begi oss inn i denne for oss så ukjente verden. På et bord står femogtyve slanke glass fylt til randen med kjølig hvitvin men ingen rødvin. Er det et uttrykk for kunstsnobberi? Det er mange ting vi ikke vet, og det gjør oss litt redde.

Skrekkscenarier

Vi diskuterer de verst tenkelige skrekkscenarier: Hva nå hvis en av ekspertene spør oss hva vi syns om kunstnerens bruk av hele svart-hvitt-fotografiets toneskala? Skal vi si vi tror bildet ville ha vært bedre i farger, eller skal vi stikke halen mellom benene med en dårlig unnskyldning? Hva hvis noen spør oss om studentpuben er lukket i kveld og vi kom hit istedet for å drikke gratis vin? Er det regler for hvor lenge man bør sitte i kafeen før man iler ovenpå for å se på den ferske kunsten? Nei, vi er ikke helt på det rene med den rette kunstetiketten.

Happening

Etterhvert dukker flere og flere unge mennesker opp. Vi er åpenbart ikke alene. Men hvorfor gå på kunståpning når puben lokker med musikk og øl? Marie Amalie på 20 år er ikke i tvil.

– Man kan godt kalle det for litt av en happening, og man trefte alltid mange spennende mennesker, smiler hun. Tor på 29 år mener også åpningen er spesiell.

– Der ser man både på kunst og mennesker, og det er spennende i smug å se på hvordan ulike folk reagerer på kunsten, bemerkar han.

Rendezvous med kunstneren

Det gjør nå ikke noe om man ikke kommer så mye for kunstens eller kunstnerens skyld, for man kan saktens prate om alt mulig annet, innrømmer Marie Amalie.

– Men har man et objekt på utstillingen man fokuserer på, så er det jo kjempeflott å få snakket med den som har laget kunsten, poengterer hun. Og legger til at hun ofte drar tilbake for å oppleve utstillingen på egen hånd for å

ha bedre tid til riktig å oppleve kunsten.

Endret atmosfære

Men hva med etikette og kunstsnobberi, vil vi vite. 21-åringen Asbjørn mener kunstmiljøet i Tromsø har endret seg radikalt de siste fem årene, ikke minst på grunn av et lederskifte i Kunstforeningen.

– Atmosfæren er meget avslappet nå, mener han.

Merethe på 26 er ikke uenig. – Ja, tidligere var det annerledes. Da kunne det føles litt rart å komme hit, for da var det kanskje som om man skulle leve opp til noe, og det var nesten aldri andre unge mennesker her, påpeker hun.

Nå er det greit å spille

Vi har lært mye denne kvelden. De fire unge menneskene er velklede, men vandrestøvler og Fjellræven ses også på Tromsø Kunstforening. Og den manglende rødvinen? Asbjørn liker spørsmålet, undersøker saken for oss og kommer tilbake med svaret.

– Den lager så skrekkelig skitne flekker på gulvet, og det er veldig vanskelig å rense plettene av, opplyser han, og forklaringen lyder såre simpel.

Kunst er slett ikke så komplisert.

Musikk

Musikk er noe av det jeg virkelig ikke forstår her i livet. Det er mange ting jeg ikke forstår, men musikk ligger i en klasse for seg selv.

Tekst MARKUS BRUUN

Veldig forenklet er **Sideblikk** musikk støysignaler som blir laget av alle mulige slags instrumenter, på alle mulige slags snodige måter. Støysignalene får folk til å danse, synge, depe og le, men viktigst av alt med musikken er dens helt unike uttrykksmåte. Musikkens budskap kommer ikke bare til uttrykk ved ord og setninger, men også som en musikkalsk opplevelse, som vi rett og slett ikke kan finne i for eksempel stiler, dikt eller rim.

Musikk har fulgt oss mennesker gjennom glede, sorg og fortvilelse. Den har vært med på alle de store ritualene vi har vært gjennom i livet, og jeg tror nok knapt en dag har gått uten at jeg har møtt musikken. Musikk er, blir og kommer alltid til å være en del av hverdagen, den er en selvfølgelighet. Musikken faktisk så selvfølgelig, at det er lett å glemme hvor fantastisk viktig den er for oss.

Musikken er en viktig del av vår identitet. Ved å se på hvilken musikk forskjellige folk hører på, kan en kategorisere. For eksempel; en person som hører mye på klassisk musikk, vil nok se på seg selv som et respektabelt og dannet menneske, mens en som liker hard-core punk, kanskje ikke vil bli sett på som mors beste barn. En kan altså plassere de to personene i to forskjellige båser på grunnlag av hvilken musikk de hører på.

Musikken er som sagt en del av vår identitet, og er videre med på å skape gruppetilhørighet. Vi lytter som regel til samme musikk som våre venner både til fest og til hverdags. Hvilken type musikk en liker kommer derfor veldig mye av hvordan en har opplevd musikken. Har en vært med venner og hørt på pop hele livet, blir det vanskelig å like blues siden en ikke har noe forhold til den typen musikk.

Siden vi oppfatter musikken sammen med minner, følelser og sanseinntrykk, kan en da egentlig høre musikken "slik den egentlig er"? Trekker vi fra alt en har opplevd med og rundt musikken, vil jeg påstå det blir ganske lite igjen. En kan derfor si at musikken er en del av det en gjør, og om en liker eller misliker en type musikk kommer ikke an på musikken selv, men de sosiale situasjonene vi har opplevd musikken i.

Musikk er alt for komplekst for meg til noen gang å forstå helt ut. Det at folk liker musikk er egentlig ikke så veldig rart det gir tross alt en opplevelse som er behagelig, men det som derimot er virkelig rart er folk liker dansemusikk...